

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

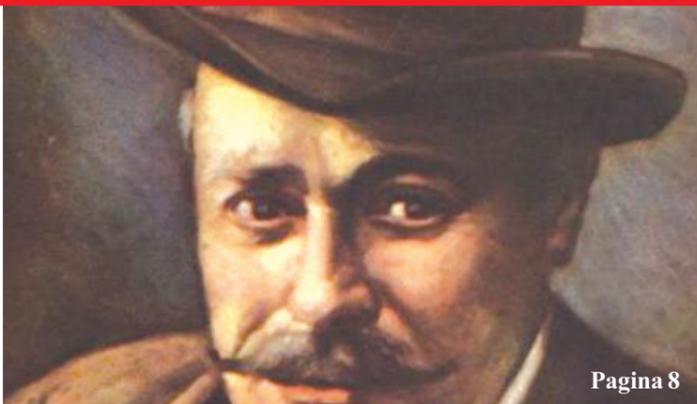
Anul 20, nr. 562, 30 ianuarie 2012, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

160 de ani de la naștere, 100 de ani de la moartea marelui scriitor

Ion Luca CARAGIALE

*Caragiale n-a murit.
Caragiale nu poate să moară ...
Ostenit de atâta zbucium,
doarme cu fața în sus...
încet să nu-l deșteptăm...
desprins din unda divină,
oprit o clipă între noi,
geniu reversibil,
se întoarce în splendorile
misterelor de unde ne vor
veni geniile....*

1912, Barbu Ștefănescu
Delavrancea

Pagina 8

A fost ales Noul Senat al Universității Spiru Haret

MULȚUMIM VECHIULUI SENAT!
MULT SUCCES NOULUI SENAT!

În conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr. 1/2011, Calendarului cadru și recomandărilor metodologice ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 180/CB/14.07.2011 și ale Cartei Universității Spiru Haret, Senatul Universității Spiru Haret a aprobat Metodologia (nr. 3285/30.09.2011) privind organizarea și desfășurarea alegerilor structurilor de conducere la nivelul senatului universitar, consiliilor facultăților, selectarea prin concurs a

decanilor, numirea prorectorilor, prodecanilor și a directorului general administrativ. Potrivit acesteia, în cele 25 de facultăți ale Universității Spiru Haret, în perioada 10-27 ianuarie 2012, s-au desfășurat alegerile pentru desemnarea reprezentanților în Senatul Universității. Senatul universitar reprezintă comunitatea universitară, fiind cel mai înalt for de decizie și deliberare la nivelul Universității. Senatul ales al Universității Spiru Haret este compus din 35 membri, dintre care 26 cadre

didactice și de cercetare, reprezentând un procent de 74,29%, și 9 studenți, 25,71%. Ca următoare etapă a calendarului organizării și desfășurării alegerilor, membrii aleși ai Senatului se vor întruni în ședința de constituire, condusă de decanul de vârstă al noilor aleși, în termen de 15 zile de la data alegerilor. La aceeași dată încetează mandatul vechiului Senat. În cadrul ședinței de constituire, se va alege, prin vot secret, un președinte, care conduce ședințele și reprezintă Senatul universitar în raporturile cu rectorul.

Apelul Academiei Române

Prin tradiție și prin statut, Academia Română nu participă direct la viața politică a țării. Obiectivele ei presupun o totală independență față de ideologiile de partid și față de orice angajament electoral, dar ca instituție de bază a națiunii, Academia este un observator atent și echidistant al societății românești. Poporul nostru este confruntat cu o gravă criză, care nu se mărginește la domeniul economic, ci privește ansamblul vieții și al viitorului său. Academia Română, un adevărat parlament cultural, este dator să fie apărătoarea intereselor fundamentale ale românilor și nu poate trata cu nepăsare frământările actuale de pe scena publică și politică.

În condițiile actualelor mișcări politice, a nemulțumirilor cu privire la situația economică dar și morală din țară, ne adresăm întregii clase politice, îndemnând-o să dovedească, în acest moment delicat, nu doar maturitate, responsabilitate, luciditate și echilibru, ci și bună-credință, cooperare și participare la dialog.

Economia, educația, sănătatea, știința și cultura națională, exploatarea resurselor naturale ale României numai în interesul poporului român sunt probleme care preocupă pe membrii și cercetătorii Academiei Române.

Întreaga țară, așteaptă de la oamenii politici, soluții economice și sociale de dezvoltare durabilă a țării, de atenuare a efectelor crizei economice. Așteptăm o competiție a ideilor bune, a programelor performante și a acțiunilor perseverente, în dialogul atât de necesar pe scena publică și la tribuna parlamentară. Pentru elaborarea și aplicarea programelor de dezvoltare, Academia Română își oferă competența și experiența, având ca exemplu activitatea iluștrilor noștri predecesori în multe momente grele ale României.

Considerăm că numai dialogul cu toate forțele politice, sindicale, patronale și cu societatea civilă, poate conduce la cele mai bune soluții pentru România, soluții bazate pe profesionalism, bună credință și moralitate.

Elite, oameni competenți și performanți, buni slujitori ai interesului național se găsesc în partidele politice, societatea civilă, economie, mediul academic și universitar. Promovând chemarea lor la acțiune publică în comun, la dialog și nu la confruntare, se pot găsi căi spre mai binele țării și al tuturor cetățenilor săi.

Biurul Președintelui Academiei Române, ianuarie 2012

Felicitări!

La Campionatele Naționale Universitare de Atletism în sală, desfășurate la Bacău în 21 și 22 ianuarie 2012, au participat 138 sportivi din 21 de universități.

Studenții de la Facultatea de Educație Fizică și Sport au reprezentat cu cinste Universitatea Spiru Haret, clasându-se, ca de fiecare dată, pe podium. Astfel, haretistii au obținut: • **Mihaela Nunu**, masterandă, anul I - **locul I** la proba *alergare 800 m* și **locul III** la proba *alergare 1500 m*; • **Alexandra Grădinariu**, studentă, anul III - **locul I** la proba *3 km marș*; • **Cornel Bănănuș** - student, anul II - **locul II** la proba *60 m garduri*; • **Paul Lemnaru** - student, anul III - **locul II** la proba *săritura în înălțime*; • **Liliana Danci** - studentă, anul II - **locul III** la proba *alergare 3000 m*.

Studenții au fost însoțiți de campioana olimpică Paula Ivan, lector universitar drd. la facultatea noastră.

Lect. univ.dr. Marilena COJOCARU

SESIUNE Matematică și Informatică

S-a terminat un an. Altul a început. Odată cu el, au venit și emoțiile unei noi sesiuni. Pentru bobocii Facultății de Matematică și Informatică, examenele au debutat vineri, 20 ianuarie 2012, cu *Limba Engleză*, și au continuat cu *Arhitectura Sistemelor de Calcul* (25 ianuarie 2012) și *Logica Computațională* (27 ianuarie 2012). Le ținem pumnii strânși la *Analiza Matematică* (31 ianuarie 2012) și la *Algoritmi și Programare* (10 februarie 2012). *(Continuare în pag.3)*

Artele Spectacolului

Conf. univ. dr. George GRIGORE

- Cehov – Iurissevich – Oproiu
- Excelentissimi Signori, Commedia dell' Arte!

Veți asista la o repetiție obișnuită a unei trupe de commedia dell' arte. Ne vom imagina că suntem în culisele unui teatru unde urmează să aibă loc un spectacol și trupa repetă, se pregătește cu tot ce va folosi în reprezentație, monoloage, scene, lazuri, cântece, dansuri, jocuri de cuvinte. O trupă hotărâtă să-și câștige pe drept aplauzele, o trupă jucăușă, veselă prin actorii săi slobozi la gură, veșnic cu șotia la îndemână, dorind să mai facă un pas către perfecțiune și dacă este posibil și dincolo de ea. Măști autentice, din piele, măști care au în spate zeci de spectacole sau care ambiționează să le aibă de aici în colo. Costume realizate de niște tineri creatori, și ei ambițioși și zburdalnici. Performanțe fizice asupra cărora actorii au lucrat din prima zi a periplului lor prin această școală, iar unele dintre ele vă vor tăia respirația, semn că se poate, că s-ar putea chiar și mult mai mult. A fost o experiență, a fost o întâlnire și, cine știe, poate una definitivă! Baftă tinerilor! (decanul Facultății de Arte, conf. univ. dr. Mihai Mălaimare)

Paginile 4 și 5

Alexandra Grădinariu,
locul I proba de 3km marș

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde lector univ. dr. Ioana OMER, Facultatea de Psihologie-Sociologie

Managementul eticii în organizații

1 Managementul etic urmărește îmbunătățirea proceselor decizionale, a procedurilor și structurilor organizaționale, în așa fel încât activitățile organizației să fie cât mai mult legate de principiile etice. Dimensiunea etică în viața organizațiilor începe să ocupe un loc foarte important, întrucât are un rol major în promovarea sau subminarea imaginii organizației, având drept consecințe credibilitatea și supraviețuirea organizației în condițiile concurenței. Climatul etic este o trăsătură a culturii organizaționale, fiind generat de atitudinile, acțiunile și deciziile adoptate de angajații acesteia în diferite situații. Lewis și Speck (1990) arată că etica în afaceri desemnează un set de standarde utilizate în evaluarea justeții sau injusteții relațiilor unei persoane cu ceilalți, în termeni de adevăr și dreptate, relații bazate pe drepturi și obligații de ambele părți. Normele morale care guvernează deciziile și acțiunile în afaceri sunt instituite și promovate de oamenii care sunt implicați în aceste afaceri. S.P. Kaptein (1998) definește *managementul eticii* „ca una dintre disciplinele managementului, care se ocupă de elaborarea acelor instrumente de conducere care contribuie la dezvoltarea etică a unei organizații precum și a acelor metode care pot fi utilizate spre a determina în ce direcție ar trebui să se dezvolte organizațiile.” Managementul etic presupune descrierea și analiza situației etice curente, determinarea situației dezirabile și decizia asupra măsurilor care trebuie luate pentru a o atinge, în perfectă concordanță cu celelalte forme de management. Managementul etic e rezultatul impregnării tot mai vizibile a organizațiilor cu „responsabilitate”, privită însă nu ca un element de decor, ci ca o „condiție indispensabilă a existenței lor”. Iar o organizație demonstrează responsabilitate morală atunci când își subordonează interesele interesului societății. În opinia lui R. Jeurissen (2005), managementul etic urmărește îmbunătățirea proceselor decizionale, a procedurilor și structurilor organizaționale, în așa fel încât activitățile organizației să fie cât mai mult legate de principiile etice.

2 Instrumentele utilizate sunt codurile etice, auditul etic și alte „strategii” de conducere a organizației pe calea respectării moralității. După D. Menzel (2007), managementul etic nu constă în controlul și penalizarea comportamentului personalului sau în reflecția asupra eticii locului de muncă. El e mai degrabă ansamblul acțiunilor întreprinse de manageri pentru a stimula o conștiință și sensibilitate etice care să pătrundă în toate aspectele activității organizațiilor. El e, pe scurt, promovarea și menținerea unei puternice culturi etice la locul de muncă. Codurile etice, comitetele de etică, auditul etic, educația etică a personalului, tehnicile de creare a unei culturi instituționale de natură morală au ajuns să fie realități din ce în ce mai răspândite – între altele și pentru că au fost impuse politic și, în multe țări, au primit o formalizare și o forță juridică. Etica organizațională este reprezentată de „principiile, normele și standardele pe care organizația le promovează pentru ghidarea și conducerea activităților, în acord cu valorile stabilite”. Y. Lee arată că există situații de dilemă etică în care ne întrebăm cum trebuie să reacționăm față de valorile noastre și credințele noastre legate de ceea ce este bine sau rău, apărând un conflict între: • valorile personale și cele profesionale; • două valori sau principii etice; • două posibile cursuri de acțiune, ambele susținute de argumente favorabile/nefavorabile comparabile; • două alternative nesatisfăcătoare; • valorile noastre și rolul pe care îl avem. Iată câteva metode pentru evaluarea și soluționarea dilemelor etice: 1. *Regula de aur*: acționați așa cum ați dori ca ceilalți să acționeze față de dumneavoastră. 2. *Testul TV*: puneți-vă întrebarea: „M-aș simți confortabil dacă aș fi pus în situația de a explica decizia/acțiunea mea la televizor, în fața unui public general?”. 3. *Imperativul categoric al lui Kant*: comportați-vă în așa fel încât acțiunea întreprinsă de dumneavoastră în circumstanțe date să devină o lege universală de comportament pentru toți cei care se află în aceleași circumstanțe. 4. *Etica profesională*: întreprindeți doar acele acțiuni care pot fi considerate corecte de către un grup obiectiv de colegi de profesie. 5. *Copilul de pe umeri*: întrebați-vă „Cât de mândru aș fi cu acțiunea decisă de mine dacă copilul meu ar fi prezent în acel moment?”.

3 La nivelul organizațiilor trebuie să existe un management etic care să aibă la bază încrederea reciprocă și respectul, valori ca onestitatea, integritatea, încurajarea oamenilor în asumarea responsabilității pentru acțiunile lor, corectitudinea. Întrucât managerii sunt exemple de comportament pentru angajați, Groner propune următoarele dimensiuni importante ale unui management etic: • existența unui angajament față de standarde etice

4 Climatul etic al unei organizații se referă la percepțiile împărtășite asupra comportamentelor corecte din punct de vedere etic și la modalitatea în care aspectele etice ar trebui gestionate în organizație. Cercetările au demonstrat faptul că, în cadrul organizației, climatul etic poate fi predictiv atât pentru comportamentul etic al angajaților, cât și pentru apariția comportamentelor deviante, contraproductive. Climatul etic dintr-o organizație, ca produs al culturii organizaționale, se referă la modul în care o instituție gestionează aspecte cum ar fi responsabilitatea, răspunderea, comunicarea, reglementările, echitatea, încrederea și bunăstarea angajaților.

5 Conduita etică, în sens normativ, este definită ca fiind o acțiune intenționată, responsabilă, care onorează contractele sociale implicite sau explicite, care caută să prevină, să evite sau să rectifice acțiunile dăunătoare organizației și membrilor acesteia. În sens contrar, conduita neetică este definită ca fiind o acțiune intenționată care evită responsabilitatea, încalcă contractele sociale și care, în majoritatea cazurilor, are efecte dăunătoare. D. Peterson (2002) a atras atenția asupra faptului că, pornind de la analiza climatului etic, comportamentele contraproductive pot fi predictibile, anumite tipuri de climate etice necorespunzătoare putând duce la comportamente contraproductive. Astfel, a evidențiat trei tipuri de situații: 1) într-o organizație care are un climat în care se simte grija față de angajați în mod individual, probabilitatea de a apărea probleme asociate cu devianța politică (formă minoră de devianță direcționată spre membrii organizației:

6 Pentru menținerea climatului etic în organizație, trebuie evidențiat acei indicatori care relevă probleme în acest sens: 1) *căutarea unui țap ispășitor* – căutarea unui responsabil (individ/grup) „la îndemână”, care să răspundă pentru eventualele greșeli fără a se încerca depistarea cauzelor reale; 2) *renunțarea la responsabilitate* – neasumarea responsabilității de către cel în cauză prin acuzarea altora; 3) *promisiuni nerespectate* de către cei aflați în posturi ierarhice superioare, cu efect demotivant asupra angajaților; 4) *păzirea teritoriului* – filtrajul informațiilor, având ca efect scăderea productivității și apariția unor resentimente, această atitudine fiind interpretată ca un semn de neîncredere față de ceilalți; de asemenea, acest comportament poate fi folosit și pentru păstrarea ascendenței în fața celorlalți; 5) *neîndeplinirea obiectivelor* – retribuirea și chiar promovarea unor angajați care nu-și îndeplinesc obiectivele sau ale căror performanțe sunt sub standardele organizaționale fixate; această toleranță este asociată cu lipsa corectitudinii din mediul organizațional și cu acceptarea mediocrității.

- 1** Ce este managementul eticii în organizații?
- 2** Care sunt instrumentele utilizate pentru îmbunătățirea managementului organizației?
- 3** Prin ce se caracterizează managementul etic?
- 4** La ce se referă climatul etic al unei organizații?
- 5** Cum definim conduita etică?
- 6** În ce mod se menține climatul etic într-o organizație?
- 7** Sunt și alți indicatori ai existenței unui climat neetic la nivel organizațional?
- 8** Ce este devianța interpersonală? Dar cea organizațională?
- 9** Exemplificați cauze ale comportamentului neetic.
- 10** Ce principii stau la baza dezvoltării climatului etic în organizații?

ridicate pe care le aplică fiecărui angajat și lor înșiși; • a face în primul rând ce este bine pentru client/consumator/public; • disponibilitatea de a pune în discuție situațiile în care aspectele etice sunt discutabile; • abordarea aspectelor legate de etică în mod deschis și onest; • acționarea adecvată în problemele în care este implicată etica; • furnizarea unor exemple pentru ceilalți; • considerarea eticii ca o prioritate pentru organizație; • familiarizarea cu aspectele etice și legale ale afacerilor.

7 Alți indicatori ai existenței unui climat neetic la nivel organizațional sunt comportamentele contraproductive, ce pot duce la dificultăți în buna desfășurare a activității organizației de tipul: • furtul și conduitele asociate (furtul banilor, bunurilor, utilizarea incorectă a discounturilor); • distrugerea echipamentului sau sabotajul producției; • utilizarea incorectă a informației (dezvăluirea către concurență); • utilizarea incorectă a timpului de lucru și a resurselor (pierderea timpului, desfășurarea unor activități de interes personal în timpul programului); • comportamente riscante (neînșurubarea/nerespectarea procedurilor de siguranță); • prezența deficitară la lucru (absențe nemotivate, întâzieri, utilizarea abuzivă a concediilor medicale); • calitate redusă a muncii (reducere intenționată a vitezei de lucru); • abuzul de alcool și droguri; • conduite verbale inadecvate (agresivitate verbală în relațiile cu clienții, colegii sau șefii); • conduite fizice inadecvate (agresivitate fizică în relațiile cu clienții, colegii sau șefii, hărțuire sexuală).

8 O altă clasificare a conduitelor deviate la locul de muncă este cea propusă de Robinson și Bennett, care distinge: 1) *devianță interpersonală* - comportamente deviate în raport cu colegii, șefii sau subalternii (agresiuni verbale, fizice, hărțuire sexuală etc.); 2) *devianță organizațională*: • încălcarea normelor și reglementărilor cu privire la cantitatea și calitatea muncii (absențe, neutilizarea completă a timpului de muncă etc.); • devianță în raport cu proprietatea (furt, deteriorarea bunurilor, sabotaj etc.).

9 Cauzele comportamentului neetic, rezultate în urma unui studiu realizat de Society for Human Resources Management, sunt centrate în jurul anumitor dimensiuni relevante: 1) *câștigul* – când angajatul anticipează o recompensă ca urmare a unei acțiuni neetice sau dacă nu se așteaptă la nicio pedeapsă pentru acțiunea întreprinsă; acest fapt contribuie la promovarea unor decizii neetice; 2) *conflictul de rol*; 3) *dorința de a reuși cu orice preț*; 4) *anumiți factori de personalitate* care contribuie la o slabă conștientizare a aspectelor etice; 5) *climatul aferent subculturilor organizaționale*; 6) *presiunile legate de orar sau de ritmul de lucru*; 7) *lipsa sancțiunilor pentru comportamente considerate neetice în organizație*; 8) *raționalizarea faptului că și alții adoptă un comportament neetic*; 9) *rezistența la amenințări competitive*; 10) *atitudinea permisivă a colegilor din cadrul organizației sau al grupurilor de muncă față de comportamentele neetice*; 11) *salvarea posturilor*.

10 Principii de bază în dezvoltarea climatului etic în organizații sunt: 1. *Managementul eticii în organizație este un proces*. Climatul etic este legat de

valorile etice ale angajaților și de comportamentele asociate acestor valori, a căror clarificare se realizează printr-un proces continuu de reflecție asupra lor. Programele de etică determină o serie de standarde concretizate în coduri, politici și proceduri, newslettere etc. 2. *Criteriul de succes al programelor etice îl constituie manifestarea comportamentelor consonante cu valorile organizației*. Scopul codurilor etice îl constituie traducerea în comportamente reale a valorilor etice pe care le conțin. Astfel, prin politica organizațională, prin procedurile și programele de training derulate are loc transformarea acestor valori-ghid în comportamente corespunzătoare. 3. *Cel mai bun mod de a reduce dilemele etice este acela de a reduce șansa producerii componentelor neetice*. Dezvoltarea practică a codurilor etice și a codurilor de conduită va sensibiliza angajații asupra aspectelor etice și va minimiza șansele de producere a comportamentelor neetice. 4. *Facilitarea procesului de luare a deciziilor etice în grup și publicarea (informarea) angajaților în legătură cu aceste decizii*. Managerii trebuie să ia deciziile care îi privesc pe angajați în mod participativ, consultându-i și pe aceștia, luând în discuție interesele și perspectivele tuturor celor implicați. 5. *Integrarea managementului eticii în practica managerială*. Dezvoltarea politicilor și procedurilor de personal trebuie să reflecte valorile și climatul etic organizațional dorit. Elaborarea politicilor de personal trebuie să reflecte acele valori etice semnificative pentru cultura organizației respective. De asemenea, trebuie specificate modurile prin care se pot obține comportamentele dorite. 6. *Utilizarea grupurilor multifuncționale în dezvoltarea și implementarea programelor etice*. Pentru ca angajații să adere la valorile organizației, este important ca ei să participe la dezvoltarea acestor programe. 7. *Prețuirea valorii de a ierta anumite greșeli*. Demararea unor programe etice duce la creșterea numărului de incidente legate de aspectele etice/neetice, angajații fiind mai sensibili la aceste incidente. 8. *Încercarea de a te comporta etic chiar dacă greșești este mai bună decât a nu încerca deloc*. 9. *Valori universale valabile*. În organizațiile în care există și minorități religioase, etnice etc., o parte dintre valorile promovate de acestea pot intra în conflict cu cele personale. Din acest motiv, programul de management al eticii trebuie să includă și acele valori etice caracteristice minorităților.

Cel mai important aspect este cel al respectării eticii de către fiecare membru al organizației și ajutorul acordat de către organizație persoanelor care au încălcat codul etic în revizuirea comportamentelor neetice.

Conferința cu participare internațională:

Noutate și continuitate în Drept

Miercuri, 25 ianuarie, la Facultatea de Drept și Administrație Publică, a avut loc conferința cu participare internațională *Noutate și continuitate în Drept*. Decanul facultății, prof. univ. dr. Lazăr Cârjan, moderatorul evenimentului, a deschis sesiunea în plen cu prezentarea participanților, dar și o scurtă descriere a lucrărilor acestora.

Succint, vă prezentăm și noi câteva dintre comunicări: • primul invitat la microfon, în plen, a fost prof. univ. dr. George Antonoiu, de la Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române, cu lucrarea *Unele considerații critice cu privire la noul Cod penal*, o analiză a aspectului continuității și noutății fenomenului juridic: *trebuie să respectăm linia continuității, prea multe și prea bruște schimbări nu vor fi benefice*; • academician Gheorghe Zaman, de la Institutul de Economie Națională, a vorbit despre *Aspecte privind interfața dintre științele economice și științele juridice în contextul noutate și continuitate*; • din Spania, de la Universitatea Comillas Pontifical, Madrid, prof. univ. dr. Delia Manzanero a venit pentru a-și susține lucrarea: *Contributions to the overall process of European integration. The impact of the Spanish krausist philosophy of law*. Profesoara a fost însoțită de absolventa de masterat la Facultatea de Drept și Administrație Publică din cadrul Universității Spiru Haret, Diana Constantinescu,

care, în prezent, a fost admisă la o Universitatea din Anglia pentru a urma cursurile de doctorat; • prof. univ. dr. Mihail Gheorghiuță, din Republica Moldova: *Caracteristica și modelul criminalistic al infracțiunilor. Necesitatea introducerii fundamentelor criminalistice*; • prof. univ. dr. Nae Georgescu, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice: *Mihai Eminescu, ultima zi la Timpul, 28 iunie 1883*; • prof. col. (r) Vasile Lăpăduși, membru în Asociația Criminaliștilor din România: *Prezent și perspective în criminalistica română*.

După o scurtă pauză, conferința s-a desfășurat în două secțiuni: *Drept Public*, secțiune moderată de prof. univ. dr. Lazăr Cârjan, și *Drept Privat*, secțiune moderată

de conf. univ. dr. Mariana Rudăreanu. Au prezentat sau au transmis lucrări pentru cele două secțiuni cadre didactice și studenți, dintre care amintim: prof. univ. dr. Lazăr Cârjan – *Penalistul Ion Periețeanu – din perspective criminalistică*, col.(r) Ioan Sântea – *Caz Anca, eroare sau abuz judiciar?*, conf. univ. dr. Ioan Gâfdeac – *Managementul modern al instituțiilor publice de cultură*. *Studiu de caz cu privire la instituțiile publice de interes local de cultură din municipiul București*, asist. univ. Georgeta Păun – *Notificarea raporturilor de serviciu*, prof. univ. dr. Verginia Vedinaș, de la Universitatea București, Facultatea de Drept – *Proprietatea publică potrivit noului Cod civil*, conf. univ. dr. Florin Făiniș – *Problematika*

juridică a protecției fluviului Dunărea și a Mării Negre, conf. univ. dr. Mara Ioan, de la Academia de Poliție Alexandru Ioan Cuza – *Efectele simulației privind noul Cod civil*, procuror dr. Dorina Dănielescu, Ministerul Public – *Răspunderea reparatorie a funcționarilor publici*, studenta Mihaela Munteanu, anul IV – *Stipulația pentru altul în reglementarea civilă actuală*.

Conferința a fost o manifestare științifică de înalt nivel, desfășurată într-o atmosferă caldă – contrar viscolului de afară. Participanții – specialiști renumiți, cadre didactice și studenți – au oferit informații cu un bogat conținut, rod al unor cercetări laborioase.

Text și foto: Corina GHIGA

Puncte de vedere

Prieteni sau dușmani?!

• Impactul evaluării calității asupra autonomiei instituționale și libertății academice universitare

Prof. univ. dr. Ștefan COSTEA

2. Asigurarea calității constituie o parte componentă organică și indispensabilă a educației superioare, care trebuie să fie bine privită de comunitatea academică din toată lumea. O consecință logică a acestui demers este acela de a nu considera că evaluarea și acreditarea academică se află în situația unei „polarități ireconciliabile” cu autonomia și libertatea academică. În această privință, persistă o serie de confuzii, în sensul că asigurarea calității, evaluată de „agenții de control”, a unităților de învățământ de către agenții externe de evaluare reprezintă sau nu un instrument de îmbunătățire efectivă și reală a calității educației? sau reprezintă un instrument util, organizațional și de perfecționare a educatorilor profesionali și a activității lor? La acestea se adaugă și confuzia dintre scopurile, obiectivele și sarcinile privind relația dintre evaluare, răspundere și îmbunătățire a calității în învățământ și educație, sau dacă o singură procedură de asigurare a calității poate oferi garanții responsabilității și îmbunătățirii calității, sau aceste obiective sunt incompatibile? O altă pereche de opoziții dintre evaluare și asigurarea calității este cea privitoare la autoreglare prin autoasigurarea calității și acreditarea externă, care constituie, nu de puține ori, fațada politică a asigurării calității, ce se exprimă în relațiile dintre standardele proprii de asigurare a calității ale universităților și cele utilizate de stat, prin care acesta dorește să își mențină controlul și dominația asupra învățământului superior și să decidă ce trebuie să ofere universitățile studenților lor. Care sunt principalele surse ale acestei

situații? Ele sunt multiple, de factură și semnificații diferite. Una dintre acestea, poate chiar prima, ar constitui-o faptul că nu există o concepție și o definiție comună, ci un ansamblu de confuzii în ceea ce privește „calitatea și asigurarea calității”, ceea ce face ca sintagma „asigurarea calității” să fie utilizată pentru a evalua un mare număr de elemente diferite, începând cu informarea studenților și a părinților, alocarea resurselor, calitatea programelor studiilor, îmbunătățirea practicii pedagogice, cercetarea științifică și rezultatele acesteia etc, etc, ajungând ca evaluarea, astfel concepută și practică, să nu poată să dea răspunsuri valide, satisfăcătoare, aproape la nici una dintre componentele activității și vieții academice. Alta își are sursa în faptul că evaluarea și asigurarea calității la toate nivelurile din partea guvernelor, prin agențiile proprii de evaluare și asigurare, are loc în condițiile în care atât conducătorii universităților, personalul didactic și de cercetare și studenții nu au o idee foarte clară asupra obiectivelor evaluării, necesității și, mai ales, utilității ei, ce va produce ea în următorii cinci sau zece ani, ca rezultat al programelor comprehensive ale acreditărilor unităților academice, audit al evaluărilor ș.a. La acestea se adaugă și faptul că, în general, se consideră că asigurarea calității și acreditarea ei sunt *ipso facto* un lucru bun, cu argumentul că toată lumea le consideră ca atare. Dincolo de discuțiile pro și contra unei asemenea concepții, realitatea este că, în prezent, s-au creat confuzii și neclarități despre scopurile asigurării și evaluării calității, care constituie o altă sursă a dezbaterii asupra relației dintre calitate și evaluarea acesteia.

Conferința

Centre și raporturi de putere

Facultatea de Relații Internaționale, Istorie și Filosofie a organizat miercuri, 25 ianuarie 2012, conferința *Centre și raporturi de putere în relațiile internaționale în epoca post Război Rece*, susținută de conf. univ. dr. Dorel Bușe. Evenimentul s-a înscris în ciclul de conferințe *Perspective asupra relațiilor internaționale*, lansat la începutul acestui an universitar și adresat tuturor celor interesați de domeniul relațiilor internaționale.

La început, conf. univ. dr. Dorel Bușe a arătat că dinamica relațiilor interstatale a dus la constituirea diverselor tipuri de sisteme ale relațiilor internaționale (unipolare, bipolare și multipolare – în forme dure sau mai puțin dure –, precum și diferitele combinații ale acestora), care au influențat hotărâtor destinul întregii omeniri. Statele sau grupurile de state, aflate uneori în coaliție, care au deținut hegemonia regională sau mondială, în diferite grade, pentru o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp, și-au impus propria voință în relațiile internaționale și intranaționale, în funcție de interesele de care erau guvernate, afectând toate sectoarele de activitate din orice punct de pe mapamond.

Principalii indicatori ai analizei de putere a unui stat, precum și analiza implicării în jocul relațiilor internaționale contemporane, dovedesc, în opinia vorbitorului, că doar *Statele Unite ale Americii* (actualul leader mondial), *China* (principalul challenger) și *Rusia* (o mare putere cu tendințe expansioniste și cu un trecut recent de superputere) reprezintă centre reale de putere la nivel mondial.

De asemenea, conf. univ. dr. Dorel Bușe a adus argumente în favoarea includerii în categoria puterilor regionale a următoarelor state: *India* (putere emergentă, o superputere demografică, mare putere economică, putere nucleară, care prezintă toate atuurile pentru a fi luată în serios și ca putere globală, *Japonia* (deși afectată de criza economică izbucnită în 2008 ca și de tsunami din 11 martie 2011, ea este încă o superputere economică, dar și un stat cu o voință națională de excepție), *Germania* (mare putere economică și culturală, principala putere a UE, de asemenea membră NATO și ea un stat cu voință națională de excepție), *Franța și Marea Britanie* (ambele puteri economice, culturale, nucleare, membre NATO și UE, dar mai ales membre permanente ale Consiliului de Securitate al ONU), *Brazilia* (mare putere emergentă, economic și demografic), *Italia* (putere economică, membră UE și NATO), *Canada* (mare putere teritorială, putere economică și membră NATO), *Africa de Sud* (putere emergentă, cea mai importantă economie a continentului „negru”, bănuită că ar deține armament nuclear), *Mexic* (putere emergentă, economică și demografică, cu o poziție geografică deosebită), *Indonezia* (mare putere demografică și ea cu o poziție geografică deosebită), *Argentina* (al doilea stat din continentul Sud-American), *Australia* (un stat și un continent, avantajat de o economie funcțională și mai ales de o poziție geografică privilegiată), *Turcia* (putere emergentă), *Pakistan* (putere demografică și nucleară), *Iran* (stat cu ambiții de putere regională, precum și nucleare) și *Israel* (putere nucleară, cu susținere necondiționată din partea SUA).

Concluzia expunerii a fost aceea că reconfigurarea și configurarea centrelor de putere și a raporturilor de putere în epoca globalizării reprezintă un proces dificil și cu importante consecințe asupra evoluțiilor relațiilor internaționale.

Ca de fiecare dată, finalul manifestării a fost rezervat dezbaterilor, care s-au concentrat pe rivalitatea dintre SUA și China, în special pe riscul apariției unui război rece între aceste puteri.

Lect.univ.dr. Alexandru LUCINESCU

Sesiune - Matematică și Informatică

Urmare din pag.1

Etajul doi al *Palatului Învățământului, Științei și Culturii*. Pe hol, studenții sunt frământați de parțialul dat la mijlocul semestrului. Însă, înainte să mai șușotească ceva, ușa sălii de examinare se deschide și o voce caldă îi invită înăuntru. Ceasul indică ora 11. În sală sunt 25 de studenți. Pe tablă sunt trecute trei enunțuri. Timpul pentru a le rezolva este de două ore. Începând din anul universitar 2011-2012, Facultatea de Matematică și Informatică a revenit la sistemul de examene clasice, scrise. Prof. univ. dr. Grigore Albeanu spune că *activitatea didactică și de evaluare, se desfășoară conform standardelor*. La acest deziderat contribuie și planificarea strictă pe ore și grupe a examenelor. *Studenții au putut să deprindă informații la orele de informatică. Testele pe parcurs sunt înainte de redactarea lucrării de examen, pe subiecte similare, folosite în timpul semestrului, a mai*

declarat decanul Facultății de Matematică și Informatică.

Cu cât ne apropiem de finalul examenului, liniștea mormântală din sala de examinare este spartă de foșnetul ciornelor. Umplute pe ambele fețe, de sus până jos, acestea sunt dovada clară că studenții și-au însușit cunoștințele cursurilor primului semestru de facultate. După acesta vor urma alte aprofundări și, implicit, alte sesiuni. Însă, până atunci, iată că primul student se îndreaptă către catedră pentru a-și depune lucrarea. Întrebat cum i s-a părut examenul, studentul Silviu Ionuț Carp, grupa 105, consideră că *a fost relativ simplu. Doar exercițiul trei, care trata partea de teorie, m-a pus un pic în dificultate*, spune el. De aceeași părere este și studentul Alexandru Cucereanu, grupa 102: *la exercițiul trei a fost mai mult de scris, dar am trecut cu brio peste această cerință*. Din punctul de vedere al studentului Andrei Mirea, grupa 103, *examenul a fost echilibrat și a trecut în*

revistă toată materia. Nivelul de dificultate a fost mediu. În ceea ce-l privește, Andrei spune că a ales să se înscrie la Universitatea Spiru Haret deoarece *mi s-a părut alegerea optimă în domeniul în care doresc să profesz: informatica. Nu fac o comparație cu alte facultăți de profil, dar, din câte observ, se face carte! N-aș fi crezut. Primul semestru de facultate a fost substanțial. Profesorii nu-ți înșeală așteptările. Concret, vorbești cu ei și îți explică anumite chestii pe care nu le înțelegi la curs*. Despre așteptările sale, Andrei Mirea afirmă că *acestea se rezumă mai mult la atitudinea oamenilor față de Universitatea Spiru Haret: mă aștept ca lumea să respecte universitatea. Nu știu cum a fost până anul trecut, dar eu umil m-am bucurat că s-a schimbat foaia și s-a revenit la examene scrise. Nu mă bazez pe diplomă la angajare. Spun asta deoarece eu cred că diploma nu oglindește sută la sută capacitatea absolventului*.

Text și foto: Mihăiță ENACHE

FII MANAGER PENTRU AFACEREA TA!

● În perioada ianuarie 2012 - martie 2014, în Constanța și Craiova, 330 persoane pot beneficia de cursuri de dezvoltare a competențelor de comunicare și a celor antreprenoriale.

Universitatea Spiru Haret, prin Facultatea de Management Financiar Contabil Constanța și partenerii săi, Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii Constanța și S.C. Project Management Solutions SRL, implementează, în perioada: 01.04.2011 – 31.03.2014, proiectul *Fii manager pentru afacerea ta!* în baza contractului POSDRU/92/3.1/S/49297, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Obiectivul general al proiectului constă în crearea de noi experiențe antreprenoriale prin dezvoltarea competențelor și abilităților necesare asigurării adaptabilității persoanelor din grupurile țintă întreprinzători, persoane care doresc să inițieze o activitate independentă la piața muncii și crearea unui echilibru permanent între muncă și familie.

În cadrul acestui proiect se organizează, pentru 330 persoane (120 de antreprenori - persoane care au inițiat o afacere; 210 persoane care doresc să inițieze o afacere - șomerii și studenții), în perioada ianuarie 2012 - martie 2014, în Constanța și Craiova,

cursuri de dezvoltare a competențelor de comunicare și a celor antreprenoriale. Cursurile vor consta în: • *Dezvoltare personală*; • *Formare profesională*; • *Asistență/Consiliere* pentru întocmirea planurilor/strategiilor de afaceri.

Candidaților li se impun cerințe obligatorii de eligibilitate: • apartenența la una dintre categoriile de grup țintă: antreprenori, studenți, șomerii; • studii medii sau studii superioare absolvite, cu diplomă de bacalaureat, respectiv de licență; • domiciliul stabil sau reședința în Regiunea Sud-Est sau Regiunea Sud-Vest Oltenia, iar drept *criterii de departajare*: • abilități de comunicare și lucru în echipă; • cunoștințe de utilizare a calculatorului; • inițiativă antreprenorială.

Pentru înscriere trebuie completate: *Curriculum vitae* format Europass și *Declarația de eligibilitate*. Modelele acestor documente se găsesc la: www.spiritmanagerial.ro (Secțiunea *Înscriere*). Documentele completate se vor transmite la adresa: contact@spiritmanagerial.ro, ca fișiere Word, sau vor fi depuse la sediile aferente celor două regiuni, de

luni până joi, orele 9-16: • Sud-Est: Constanța - Universitatea Spiru Haret, Facultatea de Management Financiar Contabil, str. Unirii nr. 32-34, sala 307; • Sud-Vest Oltenia: Craiova - Universitatea Spiru Haret - Facultatea de Management Financiar Contabil, str. Brazda lui Novac nr. 4, etaj II, sala 203.

Comisia de selecție va analiza documentele depuse și va afișa și actualiza periodic *Lista candidaților selectați* pe site-ul:

www.spiritmanagerial.ro, candidați care vor fi contactați prin poștă electronică și telefonic, pentru a fi informați cu privire la completarea formularelor de înscriere și la programul desfășurării cursurilor.

La finalul cursurilor se vor acorda premii pentru cei mai buni dintre cursanți și se vor acorda subvenții pentru inițierea și dezvoltarea afacerilor, potrivit *Regulamentului concursului* din cadrul proiectului.

Conf. univ. dr. Iulia PÂRVU,

Facultatea de Management Financiar Contabil Constanța

Performanță în carieră și afaceri pentru femei

Do you speak Business English?

Universitatea Spiru Haret, prin Facultatea de Management Financiar Contabil Craiova, în calitate de Beneficiar, anunță începerea cursurilor de *Engleză pentru afaceri* în Regiunea Sud-Vest Oltenia, în cadrul proiectului *Performanță în carieră și în afaceri pentru femei*. (www.carierafemei.ro; www.fseromania.ro), cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Axa prioritară 6, Domeniul Major de Intervenție 6.3. *Promovarea egalității de șanse pe piața muncii*, al cărui obiectiv general îl reprezintă formarea competențelor manageriale și antreprenoriale pentru femei în vederea dezvoltării carierei sau pentru inițierea unei afaceri.

Engleza pentru afaceri - cursurile au loc la sediul Facultății de Management Financiar Contabil Craiova, str. Brazda lui Novac nr. 4, în perioada 27.01-19.02.2012 - se axează pe domenii precum: management, banking, contabilitate, tranzacții internaționale, oferind cât mai multe noțiuni și concepte necesare pentru a putea derula cât mai multe activități în aceste sectoare. Pornind de la premisa că este imperios necesar un limbaj care să confere siguranță și încredere în derularea afacerilor, cursul este structurat așa încât să poată oferi informația necesară pentru toate femeile din grupul țintă, indiferent de gradul de cunoaștere a limbii engleze pentru afaceri.

O caracteristică esențială este dată de faptul că are un pronunțat caracter practic, cursantele având posibilitatea să rezolve o serie de aplicații practice și teme de casă. Printre acestea se numără: redactare de documente, corespondențe, e-mail-uri, scrisori de ofertă, scrisori de reclamație, cereri de ofertă, solicitări de drepturi etc. Cursul oferă posibilitatea aprofundării termenilor utilizați în tranzacțiile internaționale începând cu formulele de salut și cazare la un hotel și terminând cu INCOTERMS. Având în vedere importanța asigurării fondurilor în afaceri, dar și problemele de lichiditate generate de criză, cursul abordează elemente de banking punând accentul pe liniile de finanțare și securizare a afacerii.

Lect. univ. dr. Dragos ILIE

Facultatea de Management Financiar Contabil Craiova

Pe coji de nucă

Oglindă, oglinjoară, cine-i mai trădător în țară?

Mioara VERGU - IORDACHE

Fac parte din acest popor. Nu fac politică, dar obiectiv, de o parte ar trebuie să fiu și eu. Ca tot românul! Uneori de partea puterii, alteori a opoziției. Aud din foarte multe direcții despre trădare. Adică, simplificând, toți suntem, într-un fel, trădători. M-am uitat în oglindă. Fără specializare prealabilă, n-am văzut nimic. Dar oglinda, năzdrăvană, deh, la rugămințile mele de a-mi arăta cine-i mai trădător în țară, mi-a cerut, nefiind familiarizată cu personajele vieții politice și ziaristice din România, să-i aduc fotografii cu bănuții. Cum, vă dați seama, nu aveam acasă o fototecă, a trecut timp până să răspund exigentei oglinzii. Apoi, i-am arătat fotografiile, însoțind gestul de rugămintea: „oglinde, oglinjoară, cine-i mai trădător în țară?” și tare s-a mai tulburat oglinda. Modificând un pic povestea, ea însăși și-a chemat vânătorii - zicea că-i cheamă SIE, SRI, poliție... - și i-a interogat. Și vânătorii, luați din scurt, au dat din colț în colț, ba că-i unu', ba că-i altu', dar oglinda era nemulțumită. Atât m-am

rugat de oglindă încât, până la urmă, mi-a promis că va apela la un „vânător” străin ca să-mi satisfacă interesul. Da, dar care vânător străin? Soluția ar fi fost destul de simplă dacă, asemenea lui Făt Frumos, „reprezentanți” români nu ar fi plecat în căutarea - nu știu a ce, și-atunci zic, a -Ilenei Cosânzeana, aruncând în urmă și pieptenul, și vârtelnița, și (chiar) oglinda, de ne-au lăsat în întunericul pădurilor, în vârtejul vânturilor, și-n fața imensității oceanului așteptându-i cu nerăbdare, așa cum, probabil, nu au fost așteptați vreodată bărbații, și să vedeți lămuriri, și să vedeți nedumeriri. Că, de fapt, ce surse informative - interne, externe - au cei care vorbesc de trădare? Altele decât serviciile specializate interne? Dacă „sursele” au dreptate, ce fac serviciile specializate românești? Dacă trădătorii sunt printre noi, ce logică are „sperierea” lor înainte de a fi demascați? Să se pună la adăpost, să dea „tunul” cel mare simțind că funia s-a apropiat de par? Dar până să se întorcă vremurile mai bune, nu-mi rămâne decât să continui să implor oglinda: „oglinde, oglinjoară, cine-i mai trădător în țară?”

La Facultatea de Arhitectură din cadrul Universității Spiru Haret este în plină desfășurare *Selecția de idei* - Kraft, un concurs care provoacă imaginația viitorilor arhitecți. Kraft caută concepții geniale pentru un nou sistem de prezentare a produselor în magazin. Astăzi, 30 ianuarie 2012, cei înscriși în concurs trebuie să predea proiectele organizatorilor. Ideea câștigătoare va fi transformată în realitate.

Artele Spectacolului

● Cehov - Iurissevich - Oproiu

Sesiunea de la Facultatea de Arte, specializarea *Artele Spectacolului* (Actorie), a început în forță cu examenul clasei de anul II, coordonată de conf. univ. dr. Adriana Piteșteanu, conf. univ. drd. Vlad Rădescu, lect. univ. asoc. Sorin Dinculescu și asist. univ. drd. Vladimir Anton, duminică 22.01.2012, la sala 116 (*Emil Botta*), în sediul nostru din Berceni 24. Examenul a fost modulat în trei segmente specializate, totul fiind o continuare firească a examenului parțial, din 13.12.2011, cu tema *Shakespeare*.

Interviul Cehov, așa cum și-a numit asist. univ. drd. Vladimir Anton segmentul pe care l-a coordonat, ne-a făcut să călătorim undeva, departe, în Rusia istorică. Samovarele cu ceai și nelipsita vodcă... Dorințele și visurile ce nu se împlinesc, dar pentru care se depune atâta și atâta pasiune... În *Livada de vișini*, Ania au fost: Cristina Paraschiv, Adreea Ghiță, Carmen Manac, *Varia*: Cristina Ceaușu, Mădălina Șerban, *Duniașă*: Teodora Nedelcu, Carmen Manac, Mihaela Serdar, *Charlotta*: Raluca Zlatanov, *Ephiodov*: Altan Safta-Zecheria, *Iașă*: Bogdan Florea, *Trofimov*: Radu Negoescu. Apoi, s-a simțit în aer o zbatere de aripi, pentru că urma *Pescărușul*: Mașa - Andreea Boșneag, Cristina Paraschiv, *Medvedenko* - Cristian Constantinescu, *Treplev* - Bogdan Florea, *Nina* - Edith Alibec, *Trigorin* - Bogdan Bran, *Treplev* - Bogdan Florea, *Arkadina* - Mădălina Gheorghită, *Polina* - Mihaela Puiu. După acest „zbor” cehovian al *Pescărușului*, coordonatorul asist. univ. drd. Vladimir Anton a ales un fragment binevenit din *Ivanov*, cu Bogdan Bran - *Ivanov*, Bogdan Florea - *Borkin*, Dana Paraschiv - *Anna Petrovna* și Edith Alibec - *Sașa*. Și cum Cehov, fără cele *Trei surori*, nu se poate, a urmat o selecție din această piesă, în care studenții au interpretat: *Olga* - Mădălina Șerban, Cristina Ceaușu, Dana Paraschiv, *Anfisa* - Teodora Nedelcu, *Feropont* - Ionuț Marcu, *Natașa* - Mădălina Gheorghită, *Irina* - Andreea Neagu, Edith Alibec, *Tuzenbah* - Adrian Bilă, *Mașa* - Andreea Ghiță, Andreea Neagu, *Verșinin* - Bogdan Bran, *Kulighin* - Ionuț Marcu.

Decorul a fost schimbat pentru *Commedia dell'Arte*, respectiv pentru piesa *Mincinosul sincer* de Adriano Iurissevich, coordonată regizoral și pedagogic de către lector univ. asoc. Sorin Dinculescu. Ne-am întâlnit cu spumoasele întâmplări hazlii ale acestei puneri în scenă. Personajele au fost colorate până peste poate. Studenții actori au îmbrăcat alte caractere. Măștile colorate și expresive au fost confecționate chiar de către studenții - actori interpreți, la fel ca și costumele. Aplauzele și râsetele ce s-au auzit în sala studio *Emil Botta* a Facultății de Arte au răspândit pe deplin munca creatoare ce a condus la asemenea rezultate.

Către finalul examenului-spectacol, cadrele didactice coordonatoare au considerat că este util să se apeleze la un univers mediatic atât de folosit, respectiv zona de *talk-show*, folosindu-se ca pretext și text cunoscutul *Interviul*, de Ecaterina Oproiu, iar conf. univ. drd. Vlad Rădescu și-a asumat pregătirea acestuia pentru public. Atmosfera unui studio de televiziune avea să ne încălzească sufletele, agitația de aici asemănându-se cu atmosfera creatoare a orelor de actorie de la facultatea noastră.

Nenumăratele aplauze primite la scenă deschisă au răspândit din plin efortul creator depus în această sesiune de examene și pe parcursul semestrului I al anului universitar.

Foto: Alice COIDEA

Artele Spectacolului

● Excelentissimi Signori, Commedia dell'Arte!

O zi de luni normală, data fiind cea din calendar, adică 23 ianuarie 2012. La orele după amiezii, ne îndreptăm cu mic, cu mare, studenți și cadre didactice, părinți și rude apropiate, prieteni și amici, către *Teatrul Masca* din cartierul Militari. Are loc examenul anului II al clasei conf. univ. dr. Mihai Mălaimare și lect. univ. asoc. Anamaria Pislaru, specializarea *Artele Spectacolului* (Actorie) de la *Facultatea de Arte*.

A fost, de fapt, un dublu examen. Examenul nostru, al celor de la teatru, dar și examenul *Catedrei de modă* din cadrul *Universității Naționale de Arte București*. Astfel, costumele pentru examenul studenților de la actorie au fost realizate de către studenții anului II Modă, de la UNArte, coordonați de către profesor univ. dr. Unda Popp. Colaborarea dintre Catedra de modă din cadrul UNArte și clasa de actorie a profesorului Mihai Mălaimare a pornit din convingerea că, pe stradă sau pe scenă, costumele caracterizează personajul încă de la primul contact. Dacă până anul trecut aceste întâlniri dintre modă și actorie au fost mai mult sau mai puțin întâmplătoare, acum asistăm la o colaborare susținută dintre două grupe de studenți care au lucrat în anul I pentru teatrul antic, anul acesta pentru *commedia dell'arte* și se speră să se continue și anul viitor, pentru lucrările de diplomă și poate chiar mai departe, în dorința formării unor echipe interdisciplinare, dincolo de anii de facultate. La bunul mers al repetițiilor au mai colaborat, pe lângă profesorii coordonatori, și Ioan Albu – lupte scenice, Valentin Mihalache – jonglerie, Lucian Maxim – percuție, Cristina Costică – canto.

Examenul a fost împărțit în două părți echilibrate. Prima parte a debutat cu *Parada costumelor* (studenții de la UNArte și-au prezentat costumele pe care le-au purtat colegii actori de la *Spiru Haret*), apoi lazzi cu *Percuție corporale*, *Jongleria*, *Încălzirea* (exercițiu acrobatic și vocal), Prologul (scrisoarea lui Andreea Perrucci), *Lazzi Bastoanele*, Monoloage (Antonio Mirică – *Lecuit de Amor*, Sebastian Ghiță – *Împotriva lui Amor*, Alexandru Floroiu – *Întâia intrare a Amozului mâniat*), lazzi – *Farfurile*, Scenă – Georgiana Vrațiu, Laura Borodan și Narcisa Mitran în *Dragostea lui Don Pantalone pentru Colombina*, care îl iubește pe *Brighella*, Monoloage – Ștefania Antonescu, *Sfat*, Ema Done, *Sfat*, lazzi – *Scara*, Monoloage – Liana

Engleza fără profesor Feisbuc

Sună urât în limba română. Dar aceasta e transpunerea fonetică. Nu poți spune că ai cont pe *Fățacarte* sau pe *Carte cu fețe!* Rămânem la varianta în limba engleză – facebook. Este vorba de un site web de tip rețea de socializare. A apărut în 2004. Momentan, este cea mai răspândită și mai cunoscută dintre rețelele de socializare. Un tânăr cu inițiativă, foarte multă inițiativă, a transformat un cont cu circuit închis, adresat studenților și profesorilor de la Harvard, în obsesie pentru milioane de oameni și hobby pentru mulți alții. Mark Zuckerberg are și el cont pe facebook.

Facebook este azi un teritoriu des circulat de oameni din întreaga lume. Limba oficială este engleza. Dai *like*, *upload* o fotografie, sau, procesul invers *download* o fotografie, e clar, un alt mediu, care necesită un minimum de cunoștințe de limba engleză pentru a te descurca. Care sunt ultimele fițe în materie de profil de facebook?

Nimic mai simplu. Un *profile*, ca să fie *intens* circulat, are nevoie de câteva îmbunătățiri. În primul rând, în dreptul *activities* se trece ultimul film apărut la Hollywood, piratat pentru că, dacă a fost rulat în cinematograful, nu mai are aceeași valoare. La secțiunea *About me* se trec cât mai multe citate în limba engleză. Dacă citatul preferat este scris de un român, se recomandă traducerea în limba engleză! La *Music*, azi, în tendințe este genul de muzică rock, poți să notezi orice trupă de rock, nu este obligatoriu să o fi ascultat vreodată, oricum nu te întreabă nimeni. Important este să lași impresia vizitatorilor profilului tău de stăpân pe situație și *fashionable* (în pas cu moda). Ca să ai un *profile* de succes trebuie să depui efort. Este necesar să fii *online* zilnic și să vii cu *news*, să distribuți cât mai multe *link-uri* și cât mai interesante, altfel vizitatorii se *dezabonează* de la *noutățile* tale.

O scurtă recapitulare: facebook este o rețea de socializare, care îți oferă posibilitatea de a fi popular în mediul virtual, chiar dacă, în realitate, nu ai curajul să ieși din casă. Pe de altă parte, este o șansă reală de a ține legătura cu prietenii și familia, aflați la distanțe foarte mari.

Corina GHIGA

Scrisul ca o taină

Numele ca un gârbaci peste față

Prof.univ.dr. Nae GEORGESCU

1. Lui Ion Gorun, care susține, în 1911, că putem scrie și rosti „o cană de apă”, îi răspunde o doamnă profesor, contemporană cu el (și, poate, și cu noi): „După d-ta, s-ar înțelege că pentru toate cazurile, fie plin sau gol, trebuie să se spună tot «un pahar de...» Eu cred că este o deosebire care se face în limba noastră, întrebându-se prepoziția de pentru a arăta paharul gol de... apă, de bere, de vin etc. și prepoziția cu pentru a arăta paharul plin cu... apă, cu bere, cu șampanie etc.” Scriitorul îi răspunde, desigur, dar de data aceasta aduce în discuție o categorie nouă, aceea a „îndreptătorilor de limbă”. Aceștia sunt, de când lumea, sfătuitoarii, cei care îndrumă sau îndreaptă limba, cei care stabilesc norme, reguli etc. Ce vor zice, așadar, „îndreptătorii de limbă” văzând o asemenea specializare a prepozițiilor de și cu? Ei vor aduce, zice Ion Gorun, reguli noi, cerând să se zică pahar pentru apă, nu de apă în situația când este gol. Cu alte cuvinte, orice specializare a sensurilor duce către o specializare și mai strictă. De pildă, îndreptătorii de limbă vor zice, în loc de „vin de Drăgășani”, vin de la Drăgășani, sau „vin din viile de prin preajma comunei urbane Drăgășani cum și a comunelor învecinate”, pentru că: „Ar fi foarte precis, foarte exact”, și exact asta vor „îndreptătorii de limbă”. Ion Gorun îi atrage atenția conlocutoarei sale: „Fiind amândoi în împotrivire cu acești îndreptători de limbă, n-ar fi oare mai bine să căutăm să ne împăcăm și să ne înțelegem împreună?”

Este crud de adevărat: mai bine ne înțelegem între noi decât să avem opinii divergente în privința limbii (scrise sau vorbite), pentru că totdeauna din aceste divergențe câștigă al treilea, adică vine „specialistul” și zice: „Nici ca tine, nici ca mine, ci ca mine!” În acest sens, ar trebui ca toată lumea să tacă – mai ales scriitorii! – și să-i lase doar pe „specialiști” să se pronunțe. Se întâmplă, însă, un lucru cu totul și cu totul interesant: acești „specialiști”, sau cum le vom zice, nu prea au (adică: nu au mai deloc) imaginație. Ei nu creează evenimente, nu descoperă, nu fac nici măcar istoria lor – ceea ce este mai grav încă. De pildă, citeam recent într-un tratat despre științele comunicării că în ultimii 60 de ani s-a scris în literatura noastră de specialitate un singur articol despre argou. Așadar, specialistul nu descoperă, nu creează, nu istoricizează, ca și când în ultima jumătate de secol argoul n-ar fi existat. Păs, însă, de scrie tu, scriitorul, de pildă, ceva în domeniu – mai pune la socoteală că-ți poate răspunde altcineva pe aceeași temă – și fii sigur că specialistul este prezent la datorie, judecă, interpretează și nu e bine nici ca tine, nici ca celălalt ci, desigur, ca el!

Dar, să nu-i supărăm pe specialiști! Ei sunt totuși oamenii care au soluții. Ce ne-am face cu o societate bazată exclusiv sau preponderent pe fantezie creatoare?! Fantezia fără frâu nu vede drumul, nu „merge” undeva anume, se infuzează în lume oarecum ca o piatră aruncată în baltă care face cercuri concentrice către o margine. Închipuiți-vă că margine nici nu există, că piatră pică în mijlocul unui ocean nemișcat. E limpede că trebuie s-o ridice cineva din baltă, altfel nu numai că nu are sens dar desființează ideea de sens.

Cine va scoate, însă, din „baltă” această piatră pe care am numit-o „Ion Gorun” și care stă fără drum în cercurile ei uitate? Specialistul l-a uitat (Gorun are o ediție parcimonioasă, dicționarele îi rezervă capitolose călduțe, istoriile literare nu-l întâlnesc în căile lor). Vreo zece volume de nuvele, câteva cărți de articole culturale, o carte excelentă despre scrierea limbii române, aceasta publicată în 1911, un premiu național pentru proză pe anul 1926; toate acestea s-au uitat. A înghețat în timpul său ca inelele de vârstă în trupul unui gorun: destin de lemn prefigurată în pseudonimul pe care și l-a ales.

Invitațiile Doamnei Sculptura

Gavril Nichitean, un om și un artist de mare valoare

Aristotel BUNESCU

Membri al Asociației Artiștilor Plastici – București și al A.A.P. – Iași. • Lucrările sale se regăsesc în colecții particulare din Franța, Italia, Germania, Spania, Marea Britanie, Grecia, Cipru, Suedia, Norvegia, Elveția, Rusia, SUA, Canada, Nepal, Australia. • A participat la zeci de saloane și expoziții, colective sau personale, în țară și în străinătate (Austria și R. Moldova), ca mărturie a recunoașterii valorii lucrărilor sale stând dovadă premiile obținute.

Am prezentat până acum multe invitații ale Doamnei Pictura. Iată și o propunere din partea Doamnei Sculptura. Am avut onoarea și marea bucurie să fac o vizită în atelierul marelui sculptor care este domnul Gavril Nichitean. Am fost impresionat de tot ce am văzut acolo. Păsări uimitoare, oameni în cele mai diverse ipostaze, piese decorative, în total circa 200 de sculpturi de mare valoare. La vârsta de 79 de ani este extrem de activ, lucrează zilnic până la ora 14, când ia prânzul. Remarcăm, în primul rând, lucrările în stil naiv. „Noaptea îmi vin ideile. Visez cele mai multe lucrări, iar a doua zi încep să le dau consistență în lemn”, începe mărturia sa domnul Nichitean. „La Salonul de artă naivă de la Pitești am obținut Premiul I cu lucrarea *Capra cu trei iezi*. Alte lucrări sunt la Muzeul Țăranului Român”. Trece la lucrările în stil modern și la piesele abstracte. Apoi, mai sunt multe măști și rame de oglindă. Ne relatează că a scris o carte despre viața sa și caută pe cineva să îi facă un cuvânt introductiv. Evident, mă ofer imediat. Are numeroase articole din presă despre

activitatea sa, 70 de diplome, numeroase premii, dintre care trei internaționale.

S-a ocupat cu pirogravura, a făcut intarsie, traforaj, modelaj, sculptură în diferite esențe de lemn. Ne interesăm care sunt cele mai bune. „Se recomandă esența de tei, dar am lucrat și în lemn de dud, cires, măr, brad etc”. Apoi, ne spune care sunt primele cinci cărți pe care trebuie să le parcurgă un om. Pe primul loc este Biblia. Ne relatează cum a trăit copilăria printre copaci și de aici dragostea sa pentru lemn. „Aveam pădurea pe noi, lemnul era din belșug. Scobeam troaca pentru porci, știubeele, făceam greblele, măciuci, furcoale și câte altele. Apoi covata, strachinile, toate le făceam cu mare plăcere. Este o mare pasiune pentru mine. Acum nu mai fac de acestea, dar atunci până și linguri, de lemn, ca așa era, ciopleam cu nemiluita, căci la hram, sărbători ori nunți se foloseau linguri de lemn și era nevoie de multe”. Lucrări ale sculptorului Gavril Nichitean sunt la mare cinste la colecționari din România, Franța, Germania, Italia. „A venit un arhitect la mine și mi-a spus că sculptura mea, ce se cheamă *Rugăciune*, se află pe biroul guvernatorului Băncii Naționale a României. Mai am, mi-a spus altcineva,

o sculptură, numită *Pasăre*, ce se afla pe biroul unui actor, la Paris. Nu cu multă vreme în urmă, a venit cineva care mi-a spus că este rudă cu Cristian Chivu, fotbalistul, și să-i recomand o lucrare pentru a i-o face cadou. A cumpărat sculptura *Sărutul*, înaltă de 85 cm. Mai am o lucrare, *Cuplu*, și la printul Sturza. Dar pe unde nu mai am? Bucuria mea este să creez. Creația este cea mai importantă. Rămâne după mine un nume”. Apoi ne spune care sunt principiile sale de viață: armonie, o bună înțelegere și iubire. Frumos spus, mai greu de realizat, dar nu pentru domnul Nichitean.

Termină o frumoasă carieră militară și după trei ani de cursuri la Școala Populară de Artă din Iași, pe care îi începe în anul 1976, la clasa profesoarei Filioareanu Dumitrascu, sculptorul a ajuns să fie un nume important. Pană în 1992 a fost instructor la clasa de sculptură la Școala Populară de Artă. Apoi își face un atelier propriu. Urmează mutarea la București, înscrierea în Asociația Artiștilor Plastici din București, unde l-am cunoscut. Tot ce pot să îi urez este să fie mereu așa de sănătos, optimist, ca acum, și foarte activ!

Pasiune fără bariere

Ambiție românească

Mihăiță ENACHE

Mi se întâmplă des să fiu chestionat pe marginea pasiunilor mele. Printre întrebările care se repetă, este cea referitoare la marca de mașină preferată. Răspunsul este, de fiecare dată, scurt și la obiect: ARO. Hai dom'le, fii serios! Pe ce planetă trăiești? ARO nu se mai fabrică de mult. Da, nu se mai fabrică, dar a rămas în sufletul meu. În copilărie, ARO era marca pe care o vedem cel mai des în satul bunicilor. Acum rar mai văd câte un ARO pe stradă. În afară de armată și poliție, doar o mână de excentrici își permit să țină vie jeep-ul românesc.

La cei 30 de ani ai săi, Iulian Alexandru, este unul din păstrătorii de ARO. Deși în garaj mai are și un TV, Iulian spune că inima rămâne tot la ARO 244. La un ARO se strică cel mai des șoferul, glumește el. Dacă înainte de '89, era doar o mașină a elitelor, astăzi ARO este mașina pasionaților. Asta și din pricina faptului că, în ultimii ani, s-au

pentru că sunt apicultor și aveam nevoie de o mașină cu care să trag și să merg prin drumuri desfundate... Cum îți spuneam mai devreme, intervine Iulian, în România, ARO este o mașină de cărat. :) Amândoi spun că problema principală a unui posesor de ARO este cu integrarea: Cum, ai ARO? Se mai fabrică? Pentru a trece de prejudecățile oamenilor, care nu le înțeleg pasiunea, cei doi s-au înscris în ARO Club România - clubul pasionaților și posesorilor de jeep-uri românești. De altfel, prin intermediul acestui club au participat la tot felul de expediții prin Carpați. S-ar putea spune despre noi că suntem în esență niște visători, spune Cristian pe site-ul clubului. Pentru că, până la urmă, despre asta e vorba: pasiune și entuziasm. Ce altceva credeți că ne mână să pornim pe coclauri cu bătrânul ARO, când afară sunt minus... multe grade? Ce ne face, nu doar să străbatem cărări de munte, ci să ne creăm propriile cărări și, mai apoi, să facem un pariu cu noi înșine că le putem

triat, rămânând doar mașinile bune, explică el. Tot de la Iulian aveam să aflăm că, în prezent, o firmă din Cehia, de mărimea unui SRL, asamblează și vinde ARO. Componentele au fost cumpărate direct din România, în anii ce au urmat după falimentul companiei mușcelene. Succesul înregistrat în afara țării, spune Iulian, este explicat prin faptul că alții au văzut în ARO mai mult decât o mașină de cărat. Admite că, pe lângă ARO, fiecare pasionat mai are în garaj și alte mașini. De exemplu, prietenul său, Cristian Ioniță, posesor tot de 244, are în garaj și un Logan. La ARO am ajuns

parcurge? E drept că, din când în când, trebuie să mai și depanăm, că, deh, anii lăsă întotdeauna urme. Mai demontăm un cardan și-i schimbăm culisanta, mai schimbăm un pivot ieșit din basculă... dar întotdeauna reușim să ne întâlnim. Suntem o mână de oameni cu o pasiune comună: ARO. Suntem mândri de acest produs românesc, fără a fi naționaliști, chiar cu riscul de a fi judecați drept utopici inadaptati ai acestui sat global în care trăim. Noi știm că lucrurile vechi nu sunt întotdeauna învechite. Pentru noi, ARO înseamnă ambiție românească.

Enciclopedia Identității Românești

Joi, 25 ianuarie 2012, la sediul Institutului European din România (Bd. Regina Elisabeta, nr 7-9), a fost lansat volumul Enciclopedia Identității Românești- Personalități. Cartea, ieșită de sub tipar în noiembrie anul trecut, la editura Litera, este semnată de Ecaterina Țăralungă. Evenimentul - la care, alături de autoare au fost prezenți Răzvan Theodorescu, academician, Mihai Mihăiță, președinte AGIR, Gabriela Drăgan, director general IER - a fost un prilej de a conștientiza cine și ce suntem și de a face corecțiile necesare pentru a ne așeza, așa cum se cuvine, în peisajul lumii contemporane.

Cronica gri

Ați remarcat că vocabularul limbii române conține cuvinte agreate și neagreate? Cuvinte moderne și cuvinte caduce? Că sunt cuvinte interzise sau aproape interzise? Sau că numai unele cuvinte sunt „democrate”? Să te aud ce vorbești ca să-ți spun cine ești! Spui „patriotism”, ești naționalist-extrémist. Spui „concurrentă” ești liberal. Spui „echitate”, ești socialist și așa mai departe... Există o schematizare a vorbirii, ca și a existenței noastre de altfel, care dă fiori reci. Conotațiile sunt doar negative. Nu iau în discuție sintagmele sau cuvintele la modă în aceste zile: „gesturi politice”, „declarații politice”, „totul este o minciună”, „caz”, „demisie”, „jocuri politice”, „bătălia pentru dreptate și adevăr”, „revoluție!” „lovitura de stat”. Personal m-am plictisit de această chibițeală politică, de acest amatorism, politicianism balcanic. Aș dori să vă atrag atenția asupra a ceea ce cu toții considerăm esențial, remediul pentru revenirea la un normal reclamat de toată națiunea, un cuvânt din domeniul economic. Restructurare. Ce induce el în mintea ascultătorului, cititorului? Dezastru. Șomaj. Lipsa unui venit sigur lunar.

Goana contra cronometru pentru găsirea unui nou loc de muncă. Pentru că fiecare decodifică orice cuvânt ținând seama de propriile ipostaze. Știți cum e: cămașa-i mai aproape de trup decât haina! Ce-ar mai putea spune însă cuvântul în discuție? Ar putea fi „tradus” drept un pas pe calea înșănătoșirii economiei românești; productivitate mai mare; profit crescut; beneficii pentru forța de muncă angajată, rămasă în producție, dar și pentru cei protejați și asistați; „dezinregimentarea” unei/unor categorii de profesioniști și angajarea lor în alte domenii mai productive, mai utile social, mai benefice în plan personal etc. Așadar, cuvântul „restructurare” are și o traducere mai luminoasă. Încercând să rămân optimist, fiecare își dă seama că schema, organigrama în care este cuprins este încărcată, că venitul propriu este diminuat din cauza împărțirii la prea mulți. În condițiile în care o producție care are piață, nu stă pe stoc, s-ar putea fabrica cu numai o treime, o jumătate din personalul unei societăți comerciale, înseamnă că restul, până la întreg, este o populație activă parazitată. Ceea ce dovedește incapacitate manage-

rială sau numai o atragere de capital electoral malign pentru bunul mers al organismului economic. Un cancer, în termeni medicali. Într-o reală economie de piață fiecare primește după cât muncește. Fiecare are o normă, are un preț pentru ce și cât face. Patronul ajustează organigrama, planul de producție în funcție de criteriile performanței, ale profitului, străduindu-se să-și plătească angajații după capacitate și efort, fără a scăpa din vedere profitul societății societății, câștigul său personal. Patronul nu este un „tătic” indulgent care dă „fiilor” săi în mod egal, este un „tată” exigent, care pretinde tuturor muncă, loialitate, capacitate profesională și organizatorică. Este greu să înțelegem aceste lucruri? Cred că nu. Cu o condiție: guvernării, în loc să se complacă în prezenta viermuială politică, parazită, să se explice, nu în discursuri, ce înseamnă un tratament potrivit pentru boala economiei românești. Altfel, tot așteptând note de trecere de la organisme internaționale, s-ar putea să constate că „Operația a reușit. Pacientul e mort”.

Mioara IORDACHE

La sediul Teatrului Național al Comunității Franceze din Belgia, a fost lansat, marți, 24 ianuarie, proiectul european *Cities on stage / Orașe pe scenă*.

Proiectul, finanțat cu sprijin din partea Comisiei Europene, își propune să susțină un dialog creativ între *Théâtre National* din Bruxelles (Belgia), *Folkteatern* din Göteborg (Suedia), *Odéon-Théâtre de l'Europe* din Paris (Franța), *Teatrul Național Radu Stanca* din Sibiu (România) și *Teatro de la Abadía* din Madrid (Spania). Pe parcursul a cinci ani, teatrele partenere vor realiza șapte co-producții ce au la bază scenarii originale. Șapte artiști selectați pentru scrierea textelor vor realiza o cronică provocatoare asupra lumii din jurul nostru dând naștere unui repertoriu de spectacole conectate la noile realități ale continentului.

Să te aud cum vorbești ca să-ți spun cine ești

Filmul de pe Bulevardul Capucinilor

38

Silviu ȘERBAN

Doi ani și jumătate și trei sute de mii de metri de peliculă, aceștia sunt termenii în care poate fi caracterizată producerea primului film al lui Charles Chaplin de după emergența filmului sonor: *City Lights* (*Luminiile orașului*), difuzat la începutul anului 1931, 90 de minute și 2300 de metri de peliculă. Apariția a fost încetinită nu doar de indecizia cu privire la scenariu și minuțiozitatea filmărilor, datorate regizorului, ci și de neînțelegerile cu unii actori, ce au condus la refilmarea unor scene. Filmul a avut însă un succes remarcabil la public, în ciuda nealinierei la „cuceririle tehnicii”, nefolosirea sonorului. În fapt, Chaplin va rămâne fidel filmului

mut și pentru următoarea producție, *Modern Times* (*Timpuri noi*), difuzată în 1936, abandonând „tăcerea” abia în 1940, cu *The Great Dictator* (*Dictatorul*), și eliberându-se în întregime de personajul ce-i adusese atâta faimă, vagabondul Charlot, șapte ani mai târziu, în *Monsieur Verdoux*.

Doi sunt structurile narative din *City Lights*, unite prin personajul-liant interpretat de Charles Chaplin, vagabondul: iubirea dintre florăreasa oarbă (Virginia Cherrill) și vagabond, pe de o parte, prietenia inedită dintre un bogătaş excentric (Harry Myers) și același vagabond, pe de altă parte. Ambii, atât fata oarbă, cât și milionarul, sunt victimele unor scenarii iluzorii în mijlocul cărora Charlot este prins fără voia sa. Mai întâi iluzia fetei că este iubită de un gentleman bogat, apoi iluzia milionarului legată de o autentică prietenie cu Charlot. Analiza creării intrigii dezvăluie complexitatea nebănuită la prima vedere a scenariului. Încercând să treacă strada prin mijlocul unui ambuteiaj, Charlot traversează o limuzină, ce staționa ieșind pe cealaltă ușă ce dădea pe trotuar, acolo unde, așezată pe marginea unui gard cu grilaj înalt de fier, o florăreasă, auzind portiera unei mașini deschizându-se, strigă după presupusul gentleman oferindu-i

Iluziile prosperității

flori. Nevrând să înșele așteptările fetei, vagabondul răspunde chemării. O clipă mai târziu însă, când fata scapă o floare din mână și o caută dibuind pe trotuar, Charlot înțelege că frumoșii ochi erau orbi. Cu ultimii bănuți cumpără o floare pe care fata i-o prinde la reverul hainei și, imediat, înțelege și de ce oarbă îl crezuse un gentleman: revenind la mașina din care ieșise Charlot, adevă-

City Lights (Charles Chaplin, 1931)

ratul posesor trănțește ușa demarând în timp ce florăreasa îi cere să aștepte restul. Îndrăgostindu-se de fată, Charlot va încuraja iluzia, ajutat și de prietenia cu bizarul milionar. Întâlnirea cu acesta este la fel de minuțios construită pe faleza fluiului, unde milionarul venise să se sinucidă, punându-și un streang de gât iar la capătul celălalt al frânghiei legând un pietru. În același loc apare însă și Charlot, încântat de noua cunoștință din timpul zilei, așezat pe o bancă și contemplând floarea ce-i amintea de fata de care se îndrăgostise. Privind cu uimire la pregătirile sinucigașului,

vagabondul intervine la timp pentru a bloca săritura în apă cu pietroul de gât. Vorbindu-i de frumusețea vieții, Charlot îl convinge să renunțe la gândurile negre și, după câteva gaguri desfășurate pe malul și în apa fluiului, milionarul vede în Charlot prietenul adevărat, care-l poate face să uite de toate necazurile. Spre ghinionul vagabondului, această latură afectivă nu apare decât în starea de ebrietate a bogătaşului. Trezit din beție, milionarul nu-l mai recunoaște pe Charlot.

Intens acclamată de-a lungul timpului de critica de film este scena finală a *Luminiilor orașului*, când Charlot, revenit din închisoare, unde fusese aruncat de o eroare judiciară legată de un jaf asupra „prietenului” milionar, are o revedere emoționantă cu aceea ce fusese florăreasa oarbă, acum prosperă cu propria afacere. Trist ca în niciun alt film al său de până atunci, cu hainele curgând de pe el, vagabondul, binefăcătorul „fără chip” al fetei ai cărei ochi acum vedeau, este bătaia de joc a

unor copii, chiar în fața florăriei, spre amuzamentul spectatorilor de ocazie. Privirea fadă a lui Charlot se luminează însă imediat ce recunoaște chipul pe care-l îndrăgea. Speriat de posibila recunoaștere la apropierea fetei, ce dează sentimentelor și acceptă floarea și moneda ce i se ofereau. Numai că atunci când fata îi așează moneda în palmă, atingându-l, simțurile fostei oarbe „conștientizează” cine este de fapt vagabondul pe care-l avea în față.

Filmul lui Chaplin este o ironie amară la adresa mentalității capitaliste americane din anii „Marii crize” economice. Înseși iluziile celor două personaje din anturajul lui Charlot conțin în subtext aceeași ironie. Emblematică este prima scenă a filmului, ce aduce pe ecran o manifestare solemnă a comunității orașenești de dezvelire a unui grup statuar intitulat „Pace și Prosperitate”, prilej de satirizare și a filmului sonor, prin zgomotele bâzâite ce imită

discursurile oficialităților. Căderea vâlului ce acoperea monumentul îl descoperă pe Charlot, culcat în brațele „Prosperității”, care, după ce coboară „se odihnește, așezându-se pe capul „Puterii”, apoi pe mâna stângă, ținută ca talger, a „Legii”, legându-se la șireturi, pentru ca, în final, să își apropie nasul de degetul mare al celeilalte mâini a „Legii”, ridicată în chip marțial, sugerând o strămbătură de clovn.

Filmul lui Howard Hawks din 1932, *Scarface*, inaugurează un nou limbaj al filmelor polițiste, ce va fi dezvoltat și valorificat ulterior.

Programul Televiziunii și Radioului România de Măine

LUNI – 30 ianuarie 2012	
06:00	Lumea sportului Emisiune de Cristina Matei
06:30	Ecumenica Emisiune de Sorin Bejan
07:30	Din sălile de concert. Emisiune de Mihai Dărie
08:00	Stele de mâine Emisiune de Dumitru Lupu
08:30	Film serial – Pană și spadă (Rusia)
09:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
11:20	Promo
11:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
12:30	Film documentar – Tehnologia azi
13:00	Ce faceți cu timpul liber Emisiune de Violeta Screciu
13:30	Magazin tv Emisiune de Marius Voicu
14:00	TVRM-edicina Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
14:58	Promo USH
15:00	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
16:20	Promo
16:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
18:00	Film serial Pană și spadă (Rusia) ep. 9
18:50	Șlagăr fix Emisiune de Sorin Lupașcu
19:00	Panteon Emisiune de Neagu Udroui
19:30	Circulați, vă rog! Emisiune de Cătălina Barbu
20:00	Azi pentru ieri și mâine Emisiune de Corneliu Toader
20:30	Știință și spiritualitate Emisiune de Alexandru Mironov
21:30	Românul cetățean european Emisiune de Cristina Păușan Nuică
22:00	Ilinca Dumitrescu și invitații săi
23:00	Ce faceți cu timpul liber (r)
23:30	Film serial – Pană și spadă (Rusia)
00:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*(r)
04:00	La sugestia telespectatorilor (r)
05:00	Invitatul de la ora 13 (r)
MARȚI – 31 ianuarie 2012	
06:00	Mișcare și sănătate Emisiune de Cristina Matei
06:30	Românul cetățean european Emisiune de Cristina Păușan Nuică
07:00	Academia copiilor Emisiune de Irina Haideț
08:30	Film serial Pană și spadă (Rusia)
09:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
11:20	Promo
11:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
13:00	Invitatul de la ora 13 Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00	Performerii în arenă Emisiune de Teodora Vlad
14:30	Tinere talente Emisiune de Dumitru Cucu
15:00	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
16:20	Promo
16:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
18:00	Film serial Pană și spadă (Rusia) ep.10
18:50	Șlagăr fix Emisiune de Sorin Lupașcu
19:00	Grădina cu statui Emisiune de Neagu Udroui
20:00	Azi pentru ieri și mâine Emisiune de Corneliu Toader
20:30	Nocturna Emisiune de Mugur Popovici
22:00	Nimic fără lege Emisiune de Florin Făiniși
22:30	Cronica scepticului Emisiune de Cristian Român
23:00	Café concert Emisiune de Sorin Petre
23:30	Film serial – Pană și spadă (Rusia)
00:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*(r)
04:00	Nocturna (r)
05:00	Recital muzical (r)
MIERCURI – 1 februarie 2012	
06:00	Confesiuni neprogramate Emisiune de Mugur Popovici
06:30	Portrete și consemnări Emisiune de Cezar Lungu
07:00	Știință și spiritualitate Emisiune de Alexandru Mironov
08:00	Stele de mâine Emisiune de Dumitru Lupu
08:30	Film serial – Pană și spadă (Rusia)

09:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
11:20	Promo
11:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
13:00	Viața fără fard Emisiune de Ciprian Vasilescu
14:00	TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
15:00	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
16:20	Promo
16:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
18:00	Film serial Pană și spadă (Rusia) ep. 11
18:50	Șlagăr fix Emisiune de Sorin Lupașcu
19:00	Academica – Economia pentru cine? Emisiune de Ilie Șerbănescu
20:00	Azi, pentru ieri și mâine Emisiune de Corneliu Toader
20:20	Seara românilor Emisiune de Georgetel Nucă (r)
22:00	Virtuți și vicii Emisiune de Alexandru Lucinescu
22:30	Calendar cultural - luna ianuarie Emisiune de Ion Dodu Bălan
23:30	Film serial Pană și spadă (Rusia)
00:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*(r)
04:30	Istoria cu învățătură (r)
05:00	Lumea văzută de aproape (r)
JOI – 2 februarie 2012	
06:00	Performerii în arenă Emisiune de Cristian Vasile
06:30	Clendar cultural – luna februarie Emisiune de Ion Dodu Bălan
07:30	Mini tv show Emisiune de Irina Haideț
08:00	Stele de mâine Emisiune de Dumitru Lupu
08:30	Film serial – Pană și spadă (Rusia)
09:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
11:20	Promo
11:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
13:00	Cinefilia Emisiune de Daniel Paraschiv
14:00	TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Andrei Fircică la dispoziția dvs
15:00	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
16:20	Promo
16:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
18:00	Film serial Pană și spadă (Rusia) ep. 12
18:50	Șlagăr fix Emisiune de Sorin Lupașcu
19:00	Agricultura și alimentația Emisiune de Constantin Predilă
20:00	Azi, pentru ieri și mâine Emisiune de Corneliu Toader
20:30	Teatru în fotoliu de acasă Emisiune de Georgetel Nucă (r)
22:00	Portrete și consemnări Emisiune de Cezar Lungu
22:30	Viața fără fard Emisiune de Ciprian Vasilescu
23:30	Film serial Pană și spadă (Rusia)
00:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*(r)
04:00	Teatru în fotoliu de acasă (r)
05:00	Film documentar – Paris (r)

VINERI – 3 februarie 2012	
06:00	Film documentar – Tehnologia azi
06:30	Nimic fără lege Emisiune de Florin Făiniși
07:00	Scena ca istorie Emisiune de Violeta Screciu
08:00	Stele de mâine Emisiune de Dumitru Lupu
08:30	Film serial – Pană și spadă (Rusia)
09:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
11:20	Promo
11:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
13:00	La sugestia telespectatorilor Emisiune de Viorel Popescu
14:00	Confesiuni neprogramate Emisiune de Mugur Popovici
14:30	Mașina timpului Emisiune de Cristian Român
15:00	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
16:20	Promo
16:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
18:00	Film serial Sonka (Rusia) ep. 1
18:50	Șlagăr fix Emisiune de Sorin Lupașcu
19:00	Nocturna Emisiune de Mugur Popovici
20:00	Azi, pentru ieri și mâine Emisiune de Corneliu Toader
20:30	Între alb și negru Emisiune de Simona Șerban
21:30	Casă dulce românească Emisiune de Cătălin Maximiciu
22:30	Cinefilia. Emisiune de actualitate, educație și cultură cinematografică Emisiune de Daniel Paraschiv
23:30	Film serial – Sonka (Rusia)
00:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*(r)
04:00	Cinefilia (r)
05:00	Între alb și negru (r)
SÂMBĂTĂ – 4 februarie 2012	
06:00	Film documentar – Tehnologia azi
06:30	Ghiozdanul cu surprize Emisiune de Carmen Fulger
07:30	Miorița Emisiune de Ioan Filip
08:00	Stele de mâine Emisiune de Dumitru Lupu
09:00	Deutsche Welle Emisiune de Ramona Popescu
09:30	Teleamfiteatru Spiru Haret tv*
11:00	Academia copiilor Emisiune de Irina Haideț
12:30	Cronica scepticului Emisiune de Cristian Român
12:57	Promo
13:00	Har et party Emisiune de Carmen Fulger
14:00	Avanpremieră Emisiune de Marius Voicu
14:30	Total weekend cu Sorin Lupașcu
15:58	Promo
16:00	Film documentar – Cinemagia ep. 5
16:30	Cinepanorama Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00	Ilinca Dumitrescu și invitații săi
18:00	Film documentar Lumea animalelor
18:20	Înger și proscris (SUA) 1947; Genul – aventuri; Regia: James Edward Grant; Distribuție:

John Wayne; Gail Russell; Quirt Evens este un proscris care este readus pe calea cea bună de către Penelope Worth, fiica unui mormon.	
20:00	Seara românilor Emisiune de Georgetel Nucă
22:00	Lumea sporturilor Emisiune de Cristina Matei
22:30	Film artistic – Străinul (SUA) (1946). Genul: dramă. Regia: Orson Welles. Din distribuție: Edward G. Robinson; Loretta Young, Orson Welles.
00:00	Total weekend cu Sorin Lupașcu (r)
02:30	Har et party (r)
03:00	Concert (r)
04:00	Seara românilor (r)
DUMINICĂ – 5 februarie 2012	
06:00	Cinepanorama (r)
06:30	Recital muzical Emisiune de Dumitru Cucu
07:00	Casă dulce românească Emisiune de Cătălin Maximiciu
08:00	Stele de mâine Emisiune de Dumitru Lupu
08:30	Deschide cartea! Emisiune de Alexandru Mironov
09:00	Ghiozdanul cu surprize Emisiune de Carmen Fulger
10:00	Ecumenica Emisiune de Sorin Bejan
11:00	Deutsche Welle Emisiune de Ramona Popescu
11:30	Magazin tv Emisiune de Marius Voicu
12:00	Mașina timpului Emisiune de Cristian Român
12:30	Scena ca istorie Emisiune de Violeta Screciu
13:30	Miorița – antologie de folclor tradițional. Emisiune de Ioan Filip
14:00	Concert Emisiune de Dumitru Cucu
15:00	Șlagăr fix Emisiune de Sorin Lupașcu
16:00	În căutarea folk-ului pierdut Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00	Mini tv show Emisiune de Irina Haideț
17:30	Concert susținut în cadrul Operei de Stat din Salzburg în cadrul Festivalului de muzică clasică, dirijor Riccardo Muti
19:30	Grădina cu statui Emisiune de Neagu Udroui
20:30	Galele TVRM organizate de Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație Știință și Cultură Emisiune de Georgetel Nucă
22:00	Mișcare și sănătate Emisiune de Cristina Matei
22:30	Film artistic Samson și Gideon (SUA) (1966). Genul: istoric. Regia: Francesco Perez Dolz. Distribuție: Anton Geesink, Ivo Garrani, Rasalbo Neri, Luz Marquez.
00:00	Café concert Emisiune de Sorin Petre
00:30	Film artistic
03:30	Galele TVRM (r)
05:00	Scena ca istorie (r)

* Emisiune realizată în cadrul Departamentului *Învățământ*

RADIO

LUNI	
07.00-10.00	– Startul zilei Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00	– Tache și Face Realizator: Robert Tache
13.00-16.00	– Frecvența obligatorie Realizator: Alina Toma
16.00-19.00	– Verde-n față Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00	– Destreșarea Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00	– Muzica 23.00-00.00 – Café Nocturn Realizator: Luminița Bondrea
00.00-01.00	– Printre Rânduri (reluare) Realizator: Otilia Zamfir
02.00-07.00	– Night Fever

MARȚI	
07.00-10.00	– Startul zilei Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00	– Tache și Face Realizator: Robert Tache
13.00-14.00	– Invitatul de la 13 Realizator: Sorin Lupașcu
14.00-16.00	– Frecvența obligatorie Realizator: Alina Toma
16.00-19.00	– Fresh News Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00	– Destreșarea Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00	– Muzica 23.00-00.00 – Café Nocturn Realizator: Luminița Bondrea
00.00-02.00	– Povești nespuse (reluare) Echipa RRM Student FM
02.00-07.00	– Night Fever

MIERCURI	
07.00-10.00	– Startul zilei Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00	– Tache și Face Realizator: Robert Tache
13.00-16.00	– Frecvența obligatorie Realizator: Alina Toma
16.00-19.00	– Verde-n față Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00	– Destreșarea Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00	– Muzica 23.00-00.00 – Café Nocturn Realizator: Luminița Bondrea
00.00-02.00	– 80 Remember (reluare) Realizator: Robert Tache
02.00-07.00	– Night Fever

JOI	
07.00-10.00	– Startul zilei Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00	– Tache și Face Realizator: Robert Tache
13.00-16.00	– Frecvența obligatorie Realizator: Alina Toma
16.00-19.00	– Verde-n față Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00	– Destreșarea Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00	– Muzica 23.00-00.00 – Café Nocturn Realizator: Luminița Bondrea
00.00-01.00	– Metalmorfoza Realizator: Marru
01.00-07.00	– Night Fever

VINERI	
07.00 -10.00	– Startul zilei Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-12.00	– Tache și Face Realizator: Robert Tache
12.00-13.00	– Sunetul de pe ecran Realizator: Daniel Istrate
13.00-16.00	– Frecvența obligatorie Realizator: Alina Toma
16.00-19.00	– Verde-n față Realizator: Otilia Zamfir
19.00-22.00	– Destreșarea Realizator: Maria Ilie
23.00-01.00	– Have a nice trip – Charlie Dundeen
01.00-02.00	– IT&C FM (reluare) Realizator: Tiberiu Ursan
02.00-07.00	– Night Fever

SÂMBĂTĂ	
10.00-11.00	– Brândușa și câinii Realizator: Brândușa
12.00-13.00	– Sunetul de pe ecran (reluare) Realizator: Daniel Istrate
14.00-16.00	– Top 30 (reluare) Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
17.00-18.00	– IT&C FM Realizator: Tiberiu Ursan
18.00-20.00	– 80 Remember Realizator: Robert Tache
20.00-22.00	– Sacreat în România Realizator: Robert Tache
23.00-00.00	– Café Nocturn Realizator: Luminița Bondrea
00.00-07.00	– Night Fever

DUMINICĂ	
10.00-12.00	– Povești nespuse Echipa RRM Student FM
12.00-13.00	– Omul din spatele personalității Realizator: Maria Ilie
14.00-16.00	– Sacreat în România (reluare) Realizator: Robert Tache
17.00-18.00	– Printre Rânduri (reluare) Realizator: Otilia Zamfir
18.00-20.00	– Top 30 Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
20.00-22.00	– Soft week-end Realizator: Irina Mincă
23.00-00.00	– Café Nocturn Realizator: Luminița Bondrea
00.00-07.00	– Night Fever

Premiile Forumului Muzical Român 2011

Primarul general al Capitalei, Sorin Oprescu, a primit, marți, 24 ianuarie, *Marele premiu de excelență* în cadrul galei *Premiilor Forumului Muzical Român 2011*. Printre oamenii de cultură premiați s-au aflat directorul Orchestrei Române de Tineret, Cristian Mandel, și mezzosoprana Roxandra Donose, care au primit Premiul *Ludovic Spiess*, directorul Teatrului de Operă și Balet „Oleg Danovski” din Constanța, Daniela Vlădescu, care a fost premiată pentru management, pianista Alexandra Costin, care a primit Premiul *Amadeus*, compozitorul Dumitru Lupu, premiat pentru întreaga activitate, Stela Popescu - pentru montarea musicalului *Scufița Roșie* la Opera Comică pentru Copii, și directo-

rul Operei din Brașov, Cristian Mihăilescu, pentru montarea spectacolului „Faust” - care au primit premiul pentru regie, sau Corul „Madrigal”, care a primit Premiul *Speranța*. Printre premiați s-au numărat și subsecretarul de stat în Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Irina Sanda Marin Cajal, care a primit Premiul *Excelență în management* pentru eforturile depuse ca *Madrigal*, cor declarat „bun al patrimoniului universal UNESCO”, să funcționeze sub egida ministerului. Realizatorul TVR Cultural Ivona Cristescu și realizatorul Radio România Cultural Sorina Goia au fost recompensați cu Premiile *Profesionist de top*, în timp ce președintele Festivalului Național „Mamaia Copiilor”, Liviu Manolache, a primit *Premiul revistei Melos*, iar

coregraful Operei Comice pentru Copii, Sorin Tiron, a fost recompensat cu *Premiul pentru coregrafie*.

160 de ani de la naștere, 100 de ani de la moartea marelui scriitor

Ion Luca Caragiale (30 ianuarie 1852 – 9 iunie 1912) este considerat a fi cel mai mare dramaturg român și unul dintre cei mai importanți scriitori români, fiind ales membru post-mortem al Academiei Române.

Anul 2012 dă ocazia de a organiza și de a fi martori la evenimente teatrale legate de opera lui I.L. Caragiale, căci sunt două momente de luat în seamă: 160 de ani de la naștere, care se împlinesc la 30 ianuarie, și 100 de ani de când marele dramaturg și pamfletar a dispărut fizic. Suntem, deci, în *Anul Caragiale*. Întâmplări importante se petrec odată cu sosirea datei de 30 ianuarie.

Cinci volume, sub egida Academiei Române

O ediție a operei integrale a marelui dramaturg, nuvelist, pamfletar, poet, scriitor, director de teatru, comentator politic și ziarist român Ion Luca Caragiale este lansată de *Fundația Națională pentru Știință și Artă* (FNSA), la sfârșitul lunii ianuarie, cu ocazia împlinirii a 160 de ani de la nașterea scriitorului. „A apărut zilele astea în colecția „Opere fundamentale” de tip Pleiade. Este o ediție absolut extraordinară în cinci volume, pregătită de un colectiv de cercetători de la Institutul de Istorie și Teorie Literară G. Călinescu al Academiei Române”, a declarat academicianul Eugen Simion, președintele *Fundației Naționale pentru Știință și Artă*.

UNATC a primit o stea

Unul dintre primele semne ale *Anului Caragiale* a fost cel din 27 ianuarie, când Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografică, al cărei patron spiritual este I.L. Caragiale, a primit o stea pe *Aleea Celebrităților* din Piața Timpului, în cadrul proiectului derulat de Teatrul Metropolis, Magazinul Cocor și Primăria București. „Oferim o stea unei instituții, e o excepție, deoarece vorbim de școala românească de teatru, care poartă numele lui Caragiale. Mi s-a părut că ar fi cel mai drept ca în ianuarie, când s-a născut Caragiale, să acordăm acest însemn Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică I.L. Caragiale. E un semn de prețuire a tuturor actorilor și regizorilor mari care au plecat de pe băncile Facultății de Teatru, dar și a viitorilor mari actori care se pregătesc aici”, a spus George Ivașcu, directorul Teatrului Metropolis. (Apropo, va primi o stea pe aceeași *Aleea a Celebrităților* și Marin Moraru, care, la 31 ianuarie, va împlini 75 de ani, ceremonia urmând să aibă loc la începutul lui februarie. Se va acorda o stea post-mortem, la 29 februarie, și celui care a fost marele actor Ștefan Iordache). În timpul *Anului Caragiale*, „Metropolis” îi va promova pe studenții UNATC în cadrul aceluiași proiect din Piața Timpului: viitorii artiști vor prezenta spectacole în fața publicului, în Magazinul Cocor.

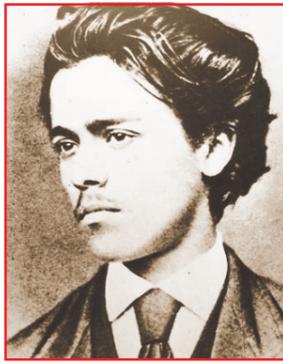
Ion Luca CARAGIALE

Exercițiu de admirație

● La Ploiești, Teatrul *Toma Caragiu* a pregătit un amplu program, care se va desfășura pe parcursul zilei de 30 ianuarie. Va fi prezentată emisiunea filatelică *I.L. Caragiale – 160 de ani de la naștere* și se va înmâna *Premiul pentru cea mai reprezentativă lucrare* din expoziția *Caragiale în plastica contemporană*, după care va urma masa rotundă *Caragiale în permanență actualitate*. Vor mai avea loc: spectacolul-lectură *Năpasta*, în regia lui Cristi Juncu; prezentarea ediției *Opere integrale I.L. Caragiale*, apărută sub egida Academiei Române (coordonator acad. Eugen Simion); spectacolul de gală *O noapte furtunoasă la 10 ani de la premieră*, regia Lucian Sabados.

● Patru zile cu I.L. Caragiale sunt la Teatrul de Comedie, care găzduiește, între 28 și 31 ianuarie, patru producții ale Teatrului *Ariel* din Râmnicu Vâlcea: *D-ale carnavalului*, regia Aurel Palade, *O noapte furtunoasă*, *Conu' Leonida față cu reacțiunea* și *O scrisoare pierdută*, toate trei fiind montate de Doina Migleczki.

Tu te-ai născut la Haimanale, Dar ai plecat demult de-acas; Te-ai dus, maestre Caragiale, Și haimanalele-au rămas...
(Marian Ciocă)

- 1879 - *Conu Leonida față cu reacțiunea*.
- 1879 - *O noapte furtunoasă*.
- 1884 - *O scrisoare pierdută*.
- 1885 - *D-ale carnavalului*.
- 1890 - *Năpasta*.
- 1901 - *Momente*.
- 1908 - La Editura *Minerva* apar cele trei volume de *Opere complete*.
- 1910 - *Șchițe nouă*.

Sânge de grec, suflet de român

Ion Luca Caragiale s-a născut în satul Haimanale, care acum îi poartă numele, fiind primul născut al lui Luca Caragiale și al Ecaterinei. Tatăl său, Luca (1812 - 1870), și frații acestuia, Costache și Iorgu, s-au născut la Constantinopol, fiind fiii lui Ștefan, un bucătar angajat la sfârșitul anului 1812 de Ioan Vodă Caragea în suita sa.

Atras de teatru, Luca s-a căsătorit în 1839 cu actrița și cântăreața Caloropoulos, de care s-a despărțit, fără a divorța vreodată, întemeindu-și o familie statornică cu brașoveanca Ecaterina, fiica negustorului grec Luca Chiriac Caraboas.

Școli amestecate

Ion Luca Caragiale a făcut primele studii în 1859 și 1860 cu părintele Marinache, de la Biserica Sf. Gheorghe din Ploiești, iar, până în 1864, a urmat clasele primare II-V, la Școala Domnească din Ploiești, unde l-a avut învățător pe Bazil Drăgoșescu. Până în 1867 a urmat trei clase la Gimnaziul *Sfinții Petru și Pavel* din Ploiești, pe care l-a numit, în *Grand Hôtel „Victoria Română”*, orașul său natal, iar, în 1868, a terminat clasa a V-a liceală la București. Singurul institutor de care autorul *Momentelor* și-a adus aminte cu recunoștință a fost ardeleanul Bazil Drăgoșescu, acela care, în schița memorialistică *După 50 de ani*, l-a primit în clasă pe voievodul Unirii.

Poet în taină, actor ratat

Adolescentul a început să scrie poezii în taină, dar, înainte de debutul literar, a fost fascinat de performanțele teatrale ale unchiului său, Iorgu Caragiale, actor și șef de trupă, fixată la București sau ambulată. În 1868 a obținut de la tatăl său autorizația de a frecventa *Conservatorul de Artă Dramatică*, în care fratele acestuia, Costache, preda la clasa de declamație și mimică. În 1870 a fost nevoit să abandoneze proiectul actoriei, luându-și cu seriozitate în primire obligațiile unui bun șef de familie. În același an s-a angajat copist la Tribunalul Prahova. La 12 martie 1885, s-a născut Mateiu, fiul natural al Mariei Constantinescu, funcționară la Regie, și al lui Ion Luca Caragiale, care îl declară la Oficiul stării civile.

Sufleur, copist și fabulist

În 1871, Caragiale a fost numit sufleur și copist la *Teatrul Național* din București, după propunerea lui Mihail Pascaly. L-a cunoscut pe Eminescu când tânărul poet, debutant la *Familia*, era sufleur și copist în trupa lui Iorgu. Din 1873 până în 1875, Caragiale a colaborat la *Ghimpele* cu versuri și proză, semnând *Car* și *Policar* (*Șarla și ciobanii*, fabulă antinastică).

La 7/8 ianuarie 1889 s-a căsătorit cu Alexandrina Burely, fiica actorului Gaetano Burely. Din această căsătorie vor rezulta mai întâi două fete: Ioana (n. 24 octombrie 1889) și Agatha (n. 10 noiembrie 1890), care se sting de timpuriu din cauza tusei convulsive sau a difteriei. La 3 iulie 1893 i se naște un fiu, Luca Ion.

Tristețe și exil

În 1889, anul morții poetului Mihai Eminescu, Caragiale a publicat articolul *În Nirvana*. În 1890 a fost profesor de istorie la clasele I-IV la Liceul Particular *Sf. Gheorghe*, iar, în 1892, și-a exprimat intenția de a se expatria la Sibiu sau la Brașov. La 24 februarie 1903 a avut o încercare de a se muta la Cluj, însă, în luna noiembrie, și-a stabilit domiciliul provizoriu la Berlin. La 14 martie 1905 s-a stabilit definitiv la Berlin, unde, la 9 iunie 1912, trece în eternitate.

Să ne cunoaștem profesorii

Poeta Mihaela ALBU

Prof. univ. dr. Ioan N. ROȘCA

Ne vom referi, fie și succint, la volumele de poezie ale prof. univ. dr. Mihaela Albu, pentru că, în raport cu profesoara, poeta este, desigur, mai puțin cunoscută de studenții săi și chiar de colegi.

Lumina din primele poezii nu lipsește nici din cele cuprinse în cel de-al doilea volum sub titlul *Ca o dragoste târzie... Punctele de suspensie ale titlului sunt descifrate în prima poezie a primului ciclu din noul volum, ambele, poezia și ciclul, intitulată *Ca o dragoste târzie, Poezia*. Aici, Poezia devine lumina însoțitoare, de care poeta se lasă copleșită „ca într-o dragoste târzie”, simțindu-i cuvântul „ca o făptură”, chemându-i cuvintele luminoase, care fug, precum cel de „Om”, dar știe „că ele trăiesc în graiul celor ce le rostesc.” (*Am chemat cuvintele...*) și, ca atare, le definește poetic (*Definiții*), le reprimește prin fereastra deschisă, chiar dacă, la un moment dat, „vântul deznădejdiei” îi închide fereastra (*Remember*). Dar, în noul volum, în următoarele trei cicluri (*Lumină și noapte; Panta rei; Suprarealistă*), imaginile alternează tot mai mult ziua cu noaptea. Deși atunci „când lumina în noapte începe-a muri” (*Inceput*), poeta gândește și chiar zărește „că și noaptea are lumina ei” (*Raza de lumină*), totuși ea este dominată de sentimentul trecerii, al rotirii, al curgerii implacabile a timpului (*Trecere, Înfinire, Panta rei, Cad clipele ș.a.*). Împăcată, oarecum, cu destinul propriei sale corăbii și, în genere, al vieților individuale (*Corabia, Curg**

viețile-n valuri... Moira, Neascultare), poeta devine însă „suprarealistă” atunci când meditează la viața omeniului. Noaptea sunt acum „fără lună”, uitarea se revărsa în „negre valuri”, oamenii nu mai știu încotro duce calea lor, (*Suprarealistă*), ei și-au înlocuit bucuria cu deznădejdea și strigăte de durere, încât „și Dumnezeu și-a astupat urechile / să nu audă strigătele...” (*Lamento*), „întunericu-i tare ca un perete de stâncă” (*Și-i abia început...*), gândurile de noapte sunt iele, păsări speriate, „cai sălbatici îngrădiți / de sârma ghimpată a prejudecăților”, „pești sufocați de mătasea broaștei” (*Gânduri...*). Lovindu-se de duritatea de cremene a întunericului, poeta nu uită totuși că „mereu așteaptă soarele / și mereu zboară prin noapte / către diminețile albastre.” (*Așteptând...*) De aceea, oarecum simetric și complementar, în alte trei (și ultime) cicluri ale volumului (*Catharsis, De dragoste, Newyorkeze*), Mihaela Albu speră în „fruntea limpezită de gheara durerii” (*Catharsis*). Poeta nu propune însă un optimism facil, ci, mai curând, prefigurează o înseninare a sentimentului de tristețe, știind că va veni o clipă în care Floarea-Soarelui, „prea aprinsă de soare”, „se pleacă încet spre țărână / cu resemnare” (*O viață*), știind că a reînviat libertatea

în ziua în care își pierduse speranțele (*Ziua aceea*), că, totuși, trece toamna și vine iarna (*Toamnă rece, Iarnă*), dar știind și faptul că speranța ne e funciară: „Precum călătorul însoțit de umbra sa, / tot așa nădejdea ne urmează cărarea.” (*Optimistă*). Ea regăsește, în câteva splendide poezii de dragoste, „lumina ce ardea”... „țâșnind – când tu m-ai atins – / flacăra” (*Nici măcar n-am știut*), cerul speranțelor albastru (*Un vis*), „lămpi mici – licurici” acolo unde îndrăgostiții cred că „Paradisul e numai și numai aici” (*Noi doi și...orașul fără ploaie*). Lumina este invocată și în reproșurile iubirii, când „tu nu mai vezi lumini promise” (*Ce frig! Ce întuneric!*), când „vorba te se duce-n iarnă” (*Dinspre toamnă...către iarnă*), „acum...când vorba-ți clară / în rece se prefăce / și-ngheta curcubeul ce răsărise-n pace” (*Paseistă*). În fine, lumina este prezentă și în mângâierea împăcării: „Culeg cuvintele ca pe boabe curate de rouă / cum floarea nu mai păstrează / din amintirea negrului pământ / decât îngemănarea cu lumina” (*Împăcare*). Nu e de mirare că, în poemele ciclului final, *Newyorkeze*, Mihaela Albu descoperă, „printre turnuri și avioane / – cu o licărire ușoară – / o lumină stelară” (*New York City*), pe Wall Street – „un *delivery man!* în mână cu un imens coș de flori” (*Mergând într-o dimineață pe Wall Street...*), iar, iarna, în Manhattan – o crizantemă al cărei alb „pălise în fața srălucirii fulgului / trimis de Cer” (*Ninsoare în Manhattan*). Într-adevăr, așa cum se remarcă în unele referințe critice de la sfârșitul volumului, „aceste versuri” (din ciclul *Catharsis*) „evocă imagini venite din lumea senzorială, atinse de sugestii de infinit” (Nicolae Roddy, Creighton University, Omaha), sau: „Mihaela Albu cântă dintr-un loc situat deasupra timpului, la jumătatea drumului dintre dragostea de Dumnezeu și pasiunea umană” (Annie Gottlieb, scriitor, New York).

Apărut la New York, în română, dar și cu o selecție din poemele sumarului transpuse în engleză de Pamela Ionescu și Gerard Weber, volumul *Între două porți* beneficiază de o excelentă *Prefață - Lumina înluminată* - semnată de George Alexe, eminent teolog și poet din diaspora americană, care apreciază că poeta „ne descoperă o poezie a luminii sufletești ce-i iradiază cu fiecare vers...” Este, după expresia poetei, o „lumină înluminată” pentru că, adaugă teologul poet, „este lumina vie, miruită de aceea necreată, pe care cititorul o descoperă cu uimire în mai toate poemele Mihaelei Albu, nuanțată liric în diferite ipostaze, luminându-ne calea între cele două porți ale existenței noastre”, adică între naștere și moarte. Izvorâte din bucuria dată de împlinirile vieții și de minunile naturii, de care nu te poți încânta pe deplin dacă nu sunt proiectate în lumină, înluminate, poemele rânduite „între două porți” sunt pline de felurite imagini ale luminii: orbatoare pentru noul născut (*Întuneric și lumină, Inițiere*), fără nicio umbră în cazul iubirii împlinite (*Primul fior, Iubire solară, Lumină, Vară ș.a.*), îngemănată cu întunericul în amurgul vieții și, finalmente, înlocuită de întuneric sau, poate, de o altă lumină: „Și văd o lumină / spre care pășesc încet / atât de încet / că aud înaintea mea / Liniștea” (*Ultima*). Poemele luminii, pentru a folosi titlul dat de Blaga primului său volum de poezii, nu sunt lipsite la Mihaela Albu nici de umbrele unor îndoieli, cum ar fi impresia că „între primul și ultimul drum / nu este nimic altceva / decât fum.” (*Între două porți*), nici de jocul contrariilor, care relativizează orice opus: „De prea mult soare, / visam întunericul / când umbra cobora / în casa mea / o roteam spre lumină / și așa... / nu aveam nicio speranță / deplină.” (*Joc*).